

Sosyal Mübadele Kuramı Üzerine Yayımlanan Çalışmaların R ve VOSviewer Kullanılarak Bibliyometrik Analizi

(Araştırma Makalesi)

Bibliometric Analysis of Published Studies on Social Exchange Theory Using R and VOSviewer

Doi:10.29023/alanyaakademik.1431475

Ahmet BAŞARAN¹

¹ Doktora Öğrencisi, Yalova Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Bölümü, ahmet.basaran@outlook.com, Orcid No: 0000-0001-9402-1635

ÖZET

Anahtar Kelimeler:
Sosyal Mübadele Kuramı, Bibliyometrik Analiz, R, VOSviewer

Makale geliş tarihi:
04.02.2024

Kabul tarihi:
21.05.2024

Sosyal Mübadele Kuramı ile ilişkili çalışmaları, bibliyometrik ya da sistematik analizlerle inceleyen araştırmalarda bir artış yaşandığı gözlenmektedir. Fakat bilindiği kadarıyla, işletme ve yönetim yazınındaki kuramla ilişkili çalışmaları, bibliyometrik yöntemle ele alan bir araştırma bulunmamaktadır. Dolayısıyla mevcut araştırma bu boşluğu doldurmayı ve ilgili yazında çalışma tasarlamak isteyen araştırmacıların başvurabileceği bir kaynak olmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda Web of Science (WoS) veri tabanına dayalı olarak, 1981-2023 yılları arasında yayımlanan 3992 çalışma, R ve VOSviewer yazılımları aracılığıyla incelenmiştir. Özellikle 2020'li yıllarla birlikte, yayımlanan çalışma sayısında çok büyük bir artış yaşandığı, ilgili yazındaki en etkili yazarın "Robert Eisenberger", en etkili derginin "Journal of Applied Psychology", en etkili üniversitenin "University of Illinois" ve en etkili ülkenin Amerika Birleşik Devletleri (ABD) olduğu belirlenmiştir. Ortak alıntı analizi sonucunda, örgütsel adalet ve lider-üye mübadelesi gibi örgütsel davranış konularının, kuramın gelişimine önemli katkıda buldukları tespit edilmiştir. Bibliyografik eşleştirme ağı, son zamanlarda kuramın, bazı örgütsel davranış konuları haricinde turizm, pazarlama ve yönetim konularında da sıklıkla ele alındığını göstermiştir. Ortak kelime analiziyle, kuramla birlikte en sık ortaya çıkan anahtar kelimenin "güven" olduğu belirlenmiştir. Sosyal Mübadele Kuramı'nın, özellikle örgütsel davranış konularıyla birlikte gelişim gösterdiği, ancak son zamanlarda turizm, pazarlama ve yönetim konularıyla birlikte uygulanabilirliğini genişleterek disiplinler arası bir kuram haline geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

ABSTRACT

Keywords:
Social Exchange Theory, Bibliometric Analysis, R, VOSviewer

There has been an increase in the number of studies that examine the studies related to Social Exchange Theory through bibliometric or systematic analyses. However, as far as is known, there is no research that examines the studies related to the theory in the business and management literature with bibliometric method. Therefore, the present study aims to fill this gap and to be a resource that researchers who want to design a study in the related literature can refer to. In this context, 3992 studies published between 1981 and 2023 based on the Web of Science (WoS) database were analyzed using R and VOSviewer software. It was determined that there was a significant increase in the number of studies published, especially in the 2020s, the most influential author in the relevant literature was "Robert Eisenberger", the most influential journal was "Journal of Applied Psychology", the most influential university was "University of Illinois" and the most influential country was the United States of America (USA). Co-citation analysis revealed that organizational behavior issues such as organizational justice and leader-member exchange have contributed significantly to the development of the theory. The bibliographic coupling network showed that the theory has recently been frequently addressed in tourism, marketing and management, in addition to some organizational behavior topics. The co-word analysis revealed that the most frequently occurring keyword associated with the theory was "trust". It is concluded that Social Exchange Theory has developed especially with organizational behavior topics, but recently it has become an interdisciplinary theory by expanding its applicability with tourism, marketing and management topics.

1. GİRİŞ

Günümüz bilim dünyasında her gün binlerce makale, rapor vb. çalışmalar yayımlanmakta ve buna bağlı olarak üretilen akademik bilgi düzeyinde bir artış yaşanmaktadır (Linnenluecke vd., 2020). Bu akademik üretimin değerlendirilerek, ulaşılan sonuçların araştırmacılara, politika yapıcılarına ya da ilgili diğer paydaşlara sunulması ise bibliyometrik yöntemlerin kullanılması ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır (Ellegaard ve Wallin, 2015). Bu ihtiyacın karşılanmasına yönelik yürütülen bibliyometrik çalışmalarda, bilim yapma uğraşısı içerisindeki araştırmacılar açısından önemi dolayısıyla kuramlar da ele alınabilmektedir (Colquitt ve Zapata-Phelan, 2007; Mukherjee vd., 2022).

Sosyal Mübadele Kuramı (Blau, 1964) antropoloji, sosyal psikoloji ve yönetim gibi pek çok sosyal bilim disiplininin beslenen geniş bir kuramsal paradigma olması nedeniyle, çalışan ile örgütü arasındaki ilişkilerin anlaşılabilmesi adına araştırmacılar tarafından giderek daha fazla benimsenmektedir (Coyle-Shapiro ve Conway, 2005; Cropanzano vd., 2017). Buna bağlı olarak da Sosyal Mübadele Kuramı'nı, çalışanların örgütsel adalet algıları ve ihbar niyetleri (Yürür ve Nart, 2016), iş tatminleri ve işe adanmışlıkları (Yalabik vd., 2017), duygusal emek stratejileri ve üretkenlik karşıtı iş davranışları (Nwanzu ve Babalola, 2022) gibi konular arasındaki ilişkileri açıklamak üzere, kuramsal bir referans noktası olarak ele alan çalışmaların görece artış gösterdiği gözlenmektedir. Özellikle çalışan ve yöneticisi arasındaki mübadele ilişkisine vurgu yapan Lider-Üye Mübadelesi (Graen ve Uhl-Bien, 1995) ve çalışan ile örgütü arasındaki mübadele ilişkisini açıklamak üzere ortaya atılan Algılanan Örgütsel Destek (Eisenberger vd., 1986) kavramlarının, iki ayrı mübadele türü olarak sıkça araştırılan konuların başında geldiği (Wayne vd., 1997) ve ilgili yazındaki araştırma akışının genel olarak bu kavramlar vasıtasıyla ilerlediği gözlenmektedir. Nitekim sıklıkla incelenmeleri nedeniyle gerek Algılanan Örgütsel Destek kavramı uluslararası (Francis vd., 2022) ve ulusal (Genç, 2021) gerekse de Lider-Üye Mübadelesi kavramı uluslararası (Premru vd., 2022; Azizan vd., 2023; Wu vd., 2023) ve ulusal (Alparslan ve Oktar, 2015; Başaran ve Yürür, 2023) yazında yürütülen çeşitli bibliyometrik ve içerik analizleri aracılığıyla ele alınarak, araştırma akışındaki eğilimler ile kavramsal yapıları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Ancak başlı başına diğer kavram ve kuramları da bünyesinde barındıran Sosyal Mübadele Kuramı'nın, kelimenin tam anlamıyla “şemsiye” görevi üstlenen (Bosnjak vd., 2005; Daspit vd., 2016; Aboramadan vd., 2022) bir kuram oluşu, araştırmacıların ilgisini, bir kuram olarak entelektüel yapısındaki eğilimleri belirlemeye teşvik etmiştir. Örneğin Doğan ve Sökmen (2021) kuramın turizm alanındaki seyrini, yine turizm alanındaki öncü dergilerde (“Annals of Tourism Research”, “Tourism Management” ve “Journal of Travel Research”) yayımlanan makaleler aracılığıyla belirlerken; Ahmad vd. (2023) de sistematik incelemelerinde, Web of Science ve Scopus veri tabanlarından elde ettikleri 47 makale yoluyla kuramın gelişimini ve ilerleyişini göstermişlerdir. Dolayısıyla kuramın entelektüel yapısına yönelik ilginin yıllar itibarıyla arttığı ve -bilindiği kadarıyla- işletme ve yönetim alanında bir bibliyometrik çalışmanın bulunmadığı göz önüne alındığında mevcut çalışma; Sosyal Mübadele Kuramı'nın ilgili alandaki entelektüel yapısındaki eğilimleri bibliyometrik analiz yoluyla kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Böylece çalışmanın, ilgili kuram çerçevesinde araştırma tasarlamak isteyen işletme ve yönetim alanındaki araştırmacıların başvurabileceği bir kaynak olabileceğine inanılmaktadır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sosyal Mübadele Kuramı

Kökünü 1920'lere kadar uzanan (örn; Malinowski, 1922; Mauss, 1925) Sosyal Mübadele Kuramı'nın kuramsal gelişimine pek çok araştırmacı katkı sağlamasına rağmen, özellikle Blau (1964) ve Gouldner'ın (1960) çalışmalarındaki temel önermeleri, çalışan-örgüt ilişkisi yazınında etkili olmuştur (Cropanzano ve Mitchell, 2005; Shore vd., 2009). Sosyal Mübadele Kuramı, bireylerin sosyal ilişkilerini, bu ilişkilerin karşılıklı fayda sağlayacağı şeklindeki beklentileri açısından oluşturduklarını ve sürdürdüklerini varsaymaktadır (Zafirovski, 2005). Başka bir ifadeyle, mübadele ilişkisindeki taraflardan birinin diğerine değerli ve faydalı bir kaynak sağlaması durumunda, karşı tarafın aynı nitelikteki kaynağı iade etme yükümlülüğünün doğduğunu ileri sürmektedir (Mitchell vd., 2012). Foa ve Foa (1980) sosyal mübadeledeki kaynak kavramını, “*bireyler arasındaki mübadelelerin konusu haline gelebilecek somut ya da sembolik her türlü unsur*” olarak tanımlamışlar ve söz konusu kaynakları sevgi, bilgi, statü, para, mal ve hizmet olmak üzere altı grupta toplamışlardır. Bununla birlikte yazarlar, mübadeleyle konu olan tüm bu kaynakları “somut-sembolik” ve “özel-evrensel” olma durumlarına göre ayırt etmişlerdir. Buna göre mal ve hizmet somut, statü ve bilgi sembolik, sevgi ve para ise hem sembolik hem de somut mübadele kaynaklarını temsil etmektedirler (Foa ve Foa, 1980). Ayrıca sevgi en özel bir mübadele kaynağı olarak görülürken; para, mübadele taraflarına bakılmaksızın sabit bir değere sahip olması nedeniyle en az özel mübadele kaynağı olarak görülmektedir. Öte yandan, hizmet ve statü sevgiden daha az ancak mal ve bilgiden daha fazla özel bir mübadele kaynağı olarak değerlendirilmektedir (Foa ve Foa, 1980). Sosyal mübadele, çalışma ilişkisinin karşılıklı yükümlülük ve güven duygusu gibi sosyo-duygusal yönünü vurgulayarak, finansal ve daha somut yönlerine ağırlık veren ekonomik mübadeleden ayrılmaktadır (Shore vd., 2006). Yani sosyal mübadele daha ziyade, taraflar arasındaki sembolik ve özel nitelikteki kaynakların alışverişleriyle ilgilenmektedir (Yürür, 2019).

Yürütülen hem sistematik incelemeler (Ahmad vd., 2023) hem de bibliyometrik/içerik analizler (Doğan ve Sökmen, 2021) yıllar itibariyle kuramdaki eğilimler hakkında bir fikir sunduğu gibi gelecekte yapılacak çalışmalar için de önemli kuramsal çıkarımlarda bulunmaktadır. Ahmad vd. (2023), sosyal ve ekonomik mübadeleye ilave bir boyut olarak, psikolojik alışverişler sonucunda ortaya çıkan “psikolojik mübadele” boyutunu önermişlerdir. Araştırmacılar, örgüt içerisindeki psikolojik alışverişlerin bir kereliğin ötesinde sürekli devam eden bir süreç olduğunu ve taraflar ilişkisel anlamda birbirlerine ne kadar “yakınsa” o denli psikolojik alışveriş gerçekleştireceklerini ileri sürmüşlerdir. Yapılan bir diğer çalışmada (Doğan ve Sökmen, 2021) ise, turizm alanında yayımlanan ve Sosyal Mübadele Kuramı’nı kullanan makale sayısında son yıllarda büyük bir artış yaşandığı, makalelerin yazar sayısı itibariyle birden çok yazar tarafından hazırlandığı, en fazla makale yayımlayan ülkenin ABD olduğu ve güven, destek, tutum, gelişim, toplum ve etki gibi kavramların kuramla en sık ilişkilendirilen kavramlar olduğu tespit edilmiştir.

3. YÖNTEM

Mevcut çalışmada, Sosyal Mübadele Kuramı’ndaki eğilimlerin tespit edilebilmesi amacıyla bibliyometrik analiz yöntemi benimsenmiştir. Bir terim olarak bibliyometrik, ilk kez 1969 yılında Alan Pritchard tarafından ortaya atılmış ve o tarihten bu yana da bir yöntem olarak bilimsel çalışmalarda kullanımı özellikle son 20 yılda kayda değer bir artış göstermiştir (Lawani, 1981; Mukherjee vd., 2022). Bibliyometrik analiz temel olarak, bilimsel çalışmalarda üretkenliğin nicel bir şekilde değerlendirilmesi olarak ifade edilmekte ve makale ya da dergi performanslarının, yazar işbirliklerinin, araştırma desenlerindeki eğilimlerin ve yazındaki belirli bir alanın/konunun entelektüel yapısının keşfedilmesi gibi farklı nedenlerle tercih edilmektedir (Derviş, 2019; Donthu vd., 2021).

Genel olarak “performans analizi” ve “bilim haritalama”, bibliyometrik analizlerin iki ayrı kullanım alanı olarak kabul görmektedir (Moral-Muñoz vd., 2020). Performans analizinde, bilimsel bir araştırma/konu alanında etkileşim halindeki yazarların, dergilerin, ülkelerin ve üniversitelerin bilimsel araştırma sonuçlarının ya da yayın performanslarının değerlendirilmesi; bilim haritalamada ise, ilgili bilimsel alanın dinamiklerinin ve yapısının ortaya konulması hedeflenmektedir (Zupic ve Čater, 2015; Song vd., 2021).

Alıntı ve ortak alıntı analizi, bibliyografik eşleştirme, ortak kelime ve ortak yazarlık analizleri, bibliyometrik çalışmalarda kullanılan bilim haritalama teknikleridir (Donthu vd., 2021). Alıntı analizi, makalelerin zaman içerisinde aldıkları atıfların bir göstergesi olarak etkilerini ölçen bibliyometrik bir araçtır (Yadava vd., 2018). Ortak alıntı ise, iki makalenin her ikisinin de üçüncü bir makalede atıf alması söz konusu olduğunda ortaya çıkmaktadır (Aria ve Cuccurullo, 2017). Bir başka ifadeyle ortak alıntı analizinde, sıklıkla birlikte atıf alan belge çiftleri kullanılarak, bir araştırma alanının yapısı haritalandırılmakta ve alana yönelik geçmişte yapılmış olan önemli katkılar anlaşılabilir (Trujillo ve Long, 2018; Gaviria-Marin vd., 2019). Bibliyografik eşleştirmede, iki çalışma tarafından paylaşılan referansların sayısı, aralarındaki benzerliğin bir ölçütü olarak değerlendirilmekte ve iki çalışmanın referansları ne oranda örtüşürse aralarındaki bağlantının da bir o kadar güçlü olduğu varsayılmaktadır (Zupic ve Čater, 2015). Bu açıdan bakıldığında bibliyografik eşleştirme ortak alıntı analizinin tam tersi bir analiz türü olarak ifade edilmektedir (Al vd., 2010). Dolayısıyla bibliyografik eşleştirme, bir kaynağa atıf yapan iki yayın arasındaki benzerlik ölçüsü iken; ortak alıntı, atıf yapılan iki yayın arasındaki benzerlik ölçüsü olarak ele alınmaktadır (Vogel ve Güttel, 2013). Bibliyografik eşleştirme sonucunda, atıf yapan yayınlar açısından tematik kümeler oluşturulmakta ve böylelikle niş ve güncel konular açığa çıkarılabilmektedir (Donthu vd., 2021). Ortak alıntı analizinde ise, akademik bir alandaki temel çalışmaların tanımlanması yoluyla entelektüel geçmişin keşfedilmesi mümkün olabilmektedir (Vogel ve Güttel, 2013). Ortak kelime analizinin temel ilkesi ise; belirli bir araştırma konusunu temsil eden iki bilimsel terimin aynı makalede yer alması durumunda, bu iki terim arasında bir ilişki bulunduğu ve bu iki terim arasındaki eş birliktelik ne kadar fazla olursa aralarındaki ilişki derecesinin de bir o kadar artacağı şeklindedir (Yang vd., 2001). Genel olarak anahtar kelimelerde olmak üzere, makalelerin çeşitli bölümlerindeki kavram çiftlerinin eş birlikteliklerinin incelenmesi sonucunda, ilgili alandaki temaların, yapıların ve gelişimin ortaya konulması analizin üstünlüğü olarak değerlendirilmektedir (Kumar, 2015; Zhao vd., 2018). Ayrıca analiz, düğümler ve bağlantılardan oluşan ağlar gibi, verinin farklı analiz düzeylerinde ele alınmasına olanak tanımaktadır (Ding vd., 2001). Son olarak ortak yazarlık analizinde ise; bilimsel bir alandaki araştırmacılar arasındaki etkileşim incelenmekte ve çalışmayı birlikte üreten iki yazar ilişkilendirilmektedir (Kumar, 2015; Donthu vd., 2021). Faisal’ı (2023) takiben mevcut çalışma beş adımda yürütülmüş ve metodolojik süreci Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Araştırma Metodolojisi

Kaynak: Faisal, (2023)

Buna göre, verilerin elde edilebilmesi adına ilk adımda veri tabanı seçimi yapılmıştır. Genelde WoS ve Scopus, bibliyografik verilerin elde edilmesinde en güvenilir iki veri tabanı olarak görülmektedir (Pranckute, 2021). Ancak mevcut çalışmada veri tabanı olarak, en sık başvurulan bibliyografik bir veri kaynağı olması, atıf endekslerinin en eski ve kapsamlı kayıtlarını bulundurması ve kullanışlı bir arayüzüne sahip olması, indekslediği dergilerde katı bir hakem değerlendirmesi bulunması dolayısıyla Scopus'tan daha üst bir kaliteye sahip olması (Zupic ve Čater, 2015; Ellegaard ve Wallin, 2015; Bahuguna vd., 2023) nedenleriyle WoS tercih edilmiştir. İkinci adımda, analize dahil edilecek çalışmaların kapsamının belirlenmesi adına, ilgili veri tabanına 10.01.2023 tarihinde girilerek, kullanılacak anahtar kelime ve zaman periyodu seçimi yapılmıştır. Belirlenen anahtar kelimelerin kullanılması sonucunda toplam 9435 adet çalışmaya ulaşılmış ve ilk çalışmanın 1981 yılında yayımlanmasının tespit edilmesi nedeniyle 1981 ile 2023 yılları arasında yayımlanan çalışmaların analize dahil edilmesine karar verilmiştir. Bir sonraki adımda ulaşılan 9435 çalışmadan, çeşitli dillerde yayımlanmış kongre bildirileri, kitaplar, kitap incelemeleri ve bölümleri gibi çalışmalar tarama dışında bırakılarak, sadece İngilizce dilinde ve İşletme-Yönetim kategorisinde erken erişim dahil olmak üzere yayımlanan makaleler (inceleme ve araştırma) dahil edilmiş ve nihai makale sayısı 3992 olarak gerçekleşmiştir. Analize dahil edilecek çalışmalar tespit edildikten sonra, veri seti dışa aktarılmış ve çalışmanın analizi R yazılımının açık kaynaklı bir programı olan "bibliometrix" in web tabanlı grafik arayüzü "biblioshiny" (Aria ve Cuccurullo, 2017) ve VOSviewer (van Eck ve Waltman, 2010) ile yürütülmüştür. Her ikisi de bibliyometrik analiz için kapsamlı, kullanıcı dostu ve güçlü yazılımlardır ve araştırmacıların bilimsel yayınlar ile iş birliği desenleri hakkında derin bilgiler edinmelerine ve kanıta dayalı karar vermelerine yardımcı olmaktadır (Duan, 2023). Son adımda ise, Sosyal Mübadele Kuramı'nın işletme ve yönetim alanındaki en etkili yazarları, dergileri, üniversiteleri ve ülkeleri performans analizi; alıntı ve ortak alıntı analizi, bibliyografik eşleştirme, ortak kelime ve ortak yazarlık analiziyle de alanın haritalanması gerçekleştirilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma amacı doğrultusunda uygulanan analiz sonuçlarına yer verilmektedir. Performans ve bilim haritalama analizi sonuçlarından önce Tablo 1'de, WoS veri tabanında dizinlenen dergiler yoluyla, Sosyal Mübadele Kuramı üzerine yayımlanan çalışmalar hakkındaki tanımlayıcı bilgiler sunulmaktadır. Buna göre, 1981 ve 2023 yılları arasında yazarların 8.139 adet anahtar kelimenin kullandığı 3.992 makale, toplam 7.838 yazar tarafından kaleme alınmış ve bu makaleler 433 farklı kaynak tarafından yayımlanmıştır. Bununla birlikte kuramla ilişkili yayımlanan makalelerin ortalama atıf sayısının 47,16 olduğu ve ortalama yaşlarının ise 6,94 olduğu

görülmüştür. Ayrıca yayımlanan bu makalelerin %36,87'si uluslararası ortak yazarlar; 396 tanesi ise tek yazarlar tarafından kaleme alınmıştır.

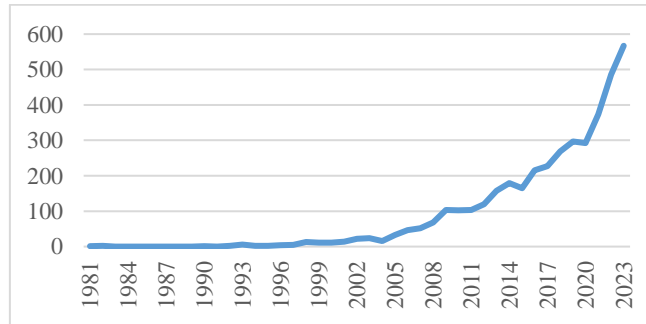
Tablo 1. Data Hakkındaki Tanımlayıcı Bilgiler

Zaman Aralığı	1981:2023
Kaynaklar	433
Makaleler	3.992
Yıllık Büyüme Oranı (%)	16,3
Makale Ortalama Yaşı	6,94
Makale Başına Ortalama Alıntı Sayısı	47,16
Referanslar	139.716
Makale İçeriği	
Anahtar Kelimeler Plus (ID)	4.377
Yazar Anahtar Kelimeleri (DE)	8.139
Yazarlar	
Yazar Sayısı	7.838
Tek Yazarlı Makalelerin Yazarları	356
Yazar İş Birlikleri	
Tek Yazarlı Makaleler	396
Makale Başına Ortak Yazarlar	2,92
Uluslararası Ortak Yazarlık (%)	36,87
Belge Türleri	
Makale	3.600
Makale; Erken Erişim	239
İnceleme	147
İnceleme; Erken Erişim	6

4.1. Performans Analizi

4.1.1. Yıllık Makale Sayısı

WoS işletme ve yönetim kategorisinde, Sosyal Mübadele Kuramı üzerine yayımlanan çalışmaların yıllara göre dağılımı Şekil 2'de sunulmuştur. Bu veri tabanına göre, kuramla ilişkili ilk çalışma 1981 yılında yayımlanmıştır. Ancak çalışma sayısındaki artışın, bazı yıllarda (2004, 2015, 2017, 2020) azalma eğilimi görülmekle birlikte genel olarak 2005 yılında bir artış trendine girildiği, 2012 yılında büyük bir ivme kazandığı ve 2020'den sonraki yıllarda rekor düzeye ulaştığı ifade edilebilir. Nitekim yalnızca 2020 ve 2023 yılları arasında toplam 1.719 çalışma yayımlanmıştır. Bununla birlikte 2023 yılının, yayımlanan 567 makale itibarıyla en üretken yıl olduğu görülmüştür. Ayrıca 2022 yılında 486 ve 2021 yılında ise 374 makale yayımlanması, bu yılların 2023'ten sonra en çok çalışma üretildiği yıllar olduğunu göstermiştir.

Şekil 2. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

4.1.2. En Etkili Yazarlar

İlk olarak Hirsch (2005) tarafından, bir araştırmacının bilimsel faaliyetini ölçmek için ortaya atılan h- indeksi, araştırmacının “her biri en az h atıf almış h makalesi” bulunduğunu gösteren en büyük h sayısı olarak tanımlanmaktadır (Güngör vd., 2023). Örneğin; bir araştırmacının h- indeksinin 5 olması, her biri en az 5 atıf almış 5 çalışması bulunduğu anlamına gelmektedir (Bornmann ve Daniel, 2009). Bibliyometrik analizlerde m- indeksi,

g- indeksi gibi göstergeler de kullanılmasına rağmen; bu bibliyometrik parametrelerden farklı olarak h-indeksinin, araştırmacıların akademik yaşamlarındaki etkilerini daha fazla göz önünde bulundurduğu öne sürülmektedir (Norris ve Oppenheim, 2010). Dolayısıyla en etkili yazarların belirlenmesinde, araştırmacıların aldıkları toplam atıf sayılarıyla birlikte h-indeksleri de dikkate alınmıştır. Tablo 2’de görülebileceği gibi, toplam atıf sayısı bakımından Robert Eisenberger, almış olduğu 9.762 atıfla ilk sırada bulunmaktadır. Buna karşın Sandy J. Wayne, h-indeksi (17) bakımından ilk sırada yer almaktadır. Russell Cropanzano ise hem toplam atıf sayısı (8.373) hem de h-indeksi (17) açısından alanın en etkili ikinci yazarı konumundadır.

Tablo 2. En Etkili Yazarlar

Yazar	Toplam Atıf	Yazar	H-İndeksi
Robert Eisenberger	9.762	Sandy J. Wayne	17
Russell Cropanzano	8.373	Russell Cropanzano	16
Linda Rhoades	7.561	Robert C. Liden	16
Sandy J. Wayne	6.809	Liu Y.	16
Robert C. Liden	6.409	Vandenberghe Christian	15
Marie S. Mitchell	5.166	Bard Kuvaas	14
Lynn M. Shore	4.626	Zhang Y.	13
Stephen Armeli	3.300	Robert Buch	12
Daniel G. Bacrach	3.077	Anders Dysvik	12
Deborah E. Rupp	2.798	Robert Eisenberger	12

4.1.3. En Etkili Dergiler

Yazarların kuramdaki etkilerinin tespit edilmesiyle aynı şekilde, en etkili dergilerin belirlenmesinde de toplam atıf sayıları ve h-indeksleri dikkate alınmıştır. Buna ve Tablo 3’e göre “International Journal of Human Resource Management” yayımladığı 163 çalışmayla en üretken dergi konumundadır. Ancak almış olduğu atıf sayısı (29.252) ve h-indeksi (74) açısından değerlendirildiğinde “Journal of Applied Psychology” alanın en etkili dergisi olarak görülmüştür. Aynı zamanda yayımladığı 131 çalışma itibarıyla de en üretken ikinci dergi konumundadır. Bu dergiyi aldığı 18.905 atıf ve 53 h-indeksi ile “Journal of Management” takip etmiştir.

Tablo 3. En Etkili Dergiler

Dergiler	Makale Sayısı	Dergiler	Toplam Atıf	Dergiler	H-İndeksi
International Journal of Human Resource Management	163	Journal of Applied Psychology	29.252	Journal of Applied Psychology	74
Journal of Applied Psychology	131	Journal of Management	18.905	Journal of Organizational Behavior	53
Personnel Review	112	Academy of Management Journal	12.489	Journal of Management	51
Journal of Business Research	105	Journal of Organizational Behavior	10.377	International Journal of Human Resource Management	45
Journal of Business Ethics	100	Organizational Behavior and Human Decision Processes	6.356	Academy of Management Journal	43
Journal of Organizational Behavior	97	International Journal of Human Resource Management	6.192	Journal of Business Ethics	43
Journal of Management	77	Journal of Business Ethics	5.471	Journal of Business Research	36
Journal of Managerial Psychology	65	Leadership Quarterly	4.340	Leadership Quarterly	35

Industrial Marketing Management	64	Journal of Business Research	3.729	Tourism Management	31
Leadership & Organization Development Journal	63	Tourism Management	3.526	Industrial Marketing Management	30

4.1.4. En Etkili Üniversiteler

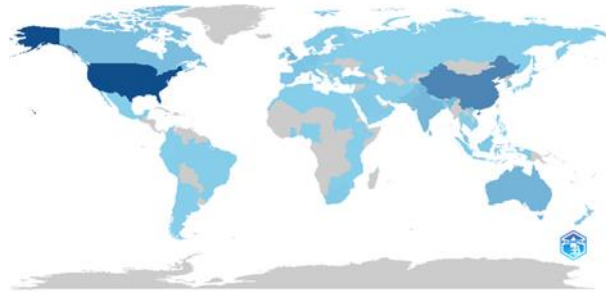
Kuramın gelişiminde rol oynayan en etkili üniversiteler Tablo 4’te sunulmaktadır. Buna göre, hem makale (114) hem de toplam atıf (10.979) sayısı bakımından “University of Illinois” en etkili kurum konumundadır. 81 çalışmayla “Michigan State University” en üretken ikinci kurum; “University of Delaware” aldığı 9.119 atıfla en etkili ikinci üniversite durumundadır. Toplam 8.313 atıf sayısı ile “University of Central Florida” ise alandaki en etkili üçüncü üniversitedir.

Tablo 4. En Etkili Üniversiteler

Üniversite	Makale Sayısı	Üniversite	Toplam Atıf
University of Illinois	114	University of Illinois	10.979
Michigan State University	81	University of Delaware	9.119
Renmin University of China	79	University of Central Florida	8.313
Hong Kong Polytech University	76	University of Arizona	7.924
Griffith University	75	Michigan State University	6.981
Monash University	71	Indiana University	4.964
Arizona State University	63	Arizona State University	4.525
Texas A&M University	63	University of Maryland	4.522
Pennsylvania State University	61	The Hong Kong University of Science and Technology	4.187
Auburn University	54	City University of Hong Kong	3.909

4.1.5. En Etkili Ülkeler

Şekil 3, ülkelerin bilimsel üretimi hakkında bir fikir sunmaktadır. Renk yoğunluğu yayımlanan çalışma sayısı ile orantılı bir şekilde değişmektedir. Buna göre, ABD ve Çin’in çalışma sayısı bakımından baskın bir şekilde en etkili ülkeler olduğu görülmektedir.

Şekil 3. Sosyal Mübadele Kuramı’nda Ülkelerin Bilimsel Üretimi

Ancak ülkelerin bilimsel üretiminde makale sayısı, tüm ortak yazarların ülkeleri dikkate alınarak hesaplandığı için, yazar sayısı kadar çalışma sıklığını artırmaktadır. Dolayısıyla ülke boyutuyla önerilen, her makalenin yazar(lar)ının mensubu olduğu ülke ile ilişkilendirildiği “Sorumlu Ülkenin Yazarı” analizinin yapılmasıdır. Böylelikle ülke başına çalışma sıklığı, veri tabanındaki toplam makale sayısına karşılık gelmektedir (Bibliometrix, 2024). Tablo 5, “sorumlu yazarın ülkesi” bakımından ülkelerin bilimsel üretkenlikleri ve aldıkları atıf sayıları hakkında bir fikir sunmaktadır. Buna göre incelenen 3.992 makalenin 1.057’si ABD’li yazarlar tarafından yazılmış

olup, bu ülkeyi Çin (634 makale), Birleşik Krallık (232 makale), Hindistan (227 makale) ve Avustralya (211 makale) menşeli yazarlar takip etmektedirler. Türkiye, 67 çalışma ile 14. ve aldığı atıf sayısı (1.259) itibarıyla de 19. sırada bulunmaktadır. Bununla birlikte aldığı 97.919 atıfla ABD'nin bu alanda da etkili ülke olduğu görülmektedir. Ayrıca makale ve atıf sayısı bakımından ilk üçte yer alan ülkeler (ABD, Çin, Birleşik Krallık) bakımından bir değişim olmadığı dikkat çekmektedir.

Tablo 5. Sosyal Mübadele Kuramı'nın En Üretken ve En Çok Atıf Alan Ülkeleri

Ülke	Makale Sayısı	Ülke	Toplam Atıf	Makale Ortalama Atıfı
ABD	1.057	ABD	97.919	92,60
Çin	634	Çin	22.461	35,40
Birleşik Krallık	232	Birleşik Krallık	11.933	51,40
Hindistan	227	Kanada	6.287	45,90
Avustralya	211	Hollanda	6.272	71,30
Kanada	137	Avustralya	6.235	29,50
Pakistan	111	Hindistan	3.280	14,40
Kore	95	Singapur	3.003	158,10
Almanya	88	Almanya	2.336	26,50
Hollanda	88	Fransa	2.271	29,50

4.2. Bilim Haritalama

4.2.1. Alıntı Analizi

İşletme ve yönetim alanındaki kuramla ilgili çalışmaların alıntı analizi Tablo 6'da sunulmuştur. Buna göre, alanın en çok alıntılanan (4.649 kez) makalesi Cropanzano ve Mitchell (2005) tarafından yazılan "Social Exchange Theory: An Interdisciplinary Review" isimli çalışmadır. İnceleme türündeki bu makalelerinde yazarlar, Sosyal Mübadele Kuramı'nın sahip olduğu kuramsal ve metodolojik problemlere dikkat çekerek, mübadele kuralları ve normları, mübadele konusu olan kaynaklar ve mübadele sürecinde ortaya çıkan ilişkileri incelemiştir. İlgili alan ve çalışmalarda en fazla atıf alan (3.453 kez) ikinci çalışmanın ise, Rhoades ve Eisenberger (2002) tarafından kaleme alınan "Perceived Organizational Support: A Review of the Literature" isimli makale olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacılar bu çalışmalarında, toplam 73 çalışmayı meta-analiz yöntemiyle ele almışlardır. Bunun sonucunda ise algılanan örgütsel desteğin öncüllerinin, adil örgütsel süreçler, yönetici desteği, tatmin edici ödüller ve çalışma koşulları olduğunu belirlemiştir. Aynı çalışmada araştırmacılar, duygusal bağlılığın, çalışan performansı ve geri çekilme davranışının, algılanan örgütsel desteğin sonuçları olduğunu ortaya koymuşlardır.

Tablo 6. Sosyal Mübadele Kuramı'nın En Çok Atıf Alan Makaleleri

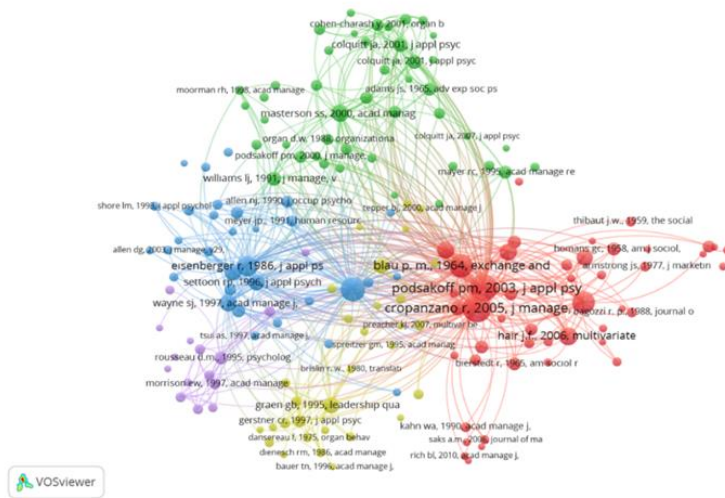
Yazar (Yıl)	Yayımlandığı Dergi	Makale Adı	DOI	Toplam Atıf	Yıl Başına Ortalama Atıf
Cropanzano ve Mitchell (2005).	Journal of Management	"Social Exchange Theory: An Interdisciplinary Review"	10.1177/0149206305279602	4.649	232,45
Rhoades ve Eisenberger (2002).	Journal of Applied Psychology	"Perceived Organizational Support: A Review of the Literature"	10.1037//0021-9010.87.4.698	3.453	150,13
Podsakoff vd. (2000).	Journal of Management	"Organizational Citizenship Behaviors: A Critical Review of the Theoretical and Empirical Literature and Suggestions for Future Research"	10.1016/S0149-2063(00)00047-7	2.646	105,84
Cohen-Charash ve Spector (2001).	Organizational Behavior and Human Decision Processes	"The Role of Justice in Organizations: A Meta-Analysis"	https://doi.org/10.1006/obhd.2001.2958	1.940	80,83
Wayne vd. (1997).	Academy of Management Journal	"Perceived Organizational Support and Leader-Member Exchange: A Social Exchange Perspective"	10.5465/257021	1.911	68,25

Kankanhalli vd. (2005).	MIS Quarterly	“Contributing Knowledge to Electronic Knowledge Repositories: An Empirical Investigation”	10.2307/25148670	1.655	82,75
Eisenberger vd. (2001)	Journal of Applied Psychology	“Reciprocation of perceived organizational support”	10.1037//0021-9010.86.1.42	1.570	65,42
Eisenberger vd. (2002).	Journal of Applied Psychology	“Perceived Supervisor Support: Contributions to Perceived Organizational Support and Employee Retention”	10.1037//0021-9010.87.3.565	1.396	60,70
Masterson vd. (2000).	Academy of Management Journal	“Integrating Justice and Social Exchange: The Differing Effects of Fair Procedures and Treatment on Work Relationships”	https://doi.org/10.5465/1556364	1.156	46,24
Rhoades vd. (2001).	Journal of Applied Psychology	“Affective commitment to the organization: The contribution of perceived organizational support”	https://doi.org/10.1037//0021-9010.86.5.825	1.142	47,58

4.2.2. Ortak Alıntı Analizi

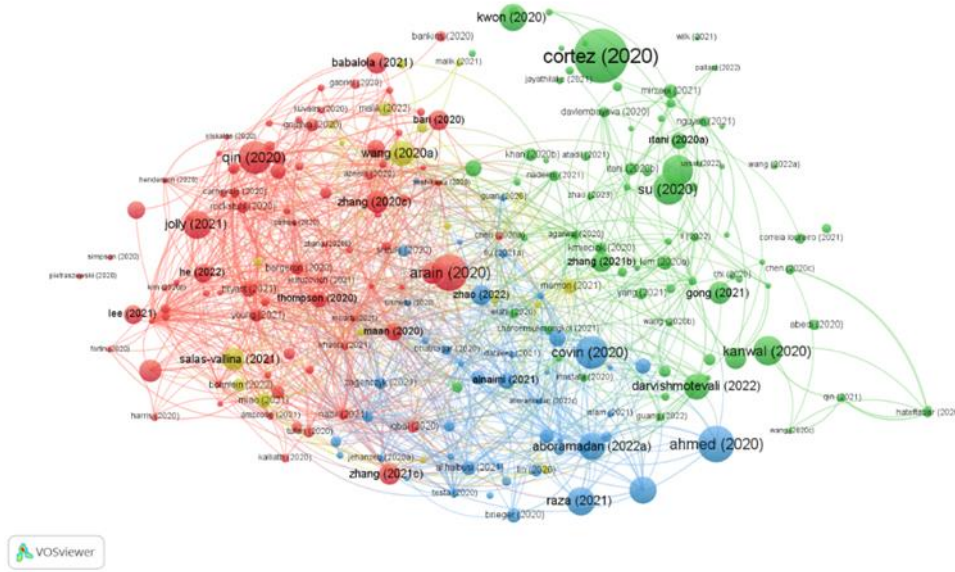
Sosyal Mübadele Kuramı'nın gelişimi için önemli katkılar sunmuş araştırmacılar ve çalışmalarının belirlenmesi adına yapılan ortak alıntı analizi Şekil 4'te sunulmuştur. Minimum 100 alıntı eşiği (Srivastava ve Sivaramakrishnan, 2021) belirlenmiş ve toplam 169 çalışma bu eşiği karşılamıştır. Beş farklı kümeye ayrılan bu çalışmalar için toplam bağlantı gücü ise 232.718 olarak hesaplanmıştır. Kırmızı kümenin (küme-1) Blau (1964), Cropanzano ve Mitchell (2005), Podsakoff vd. (2003), Fornell ve Larcker (1981) ve Hair vd. (2006) gibi araştırmacıların çalışmalarıyla birlikte genel olarak, Sosyal Mübadele Kuramı'nın kuramsal temellerinin atılarak geliştirildiği ve kuramın görgül açıdan analiz edilebilmesine yardımcı olacak metodolojik konuların ele alındığı çalışmalardan oluştuğu görülmüştür. Yeşil kümede (küme-2), örgütsel adalet (Adams, 1965; Masterson vd., 2000; Colquitt vd., 2001) örgütsel vatandaşlık ve rol içi davranışlar (Williams ve Anderson, 1991) ile örgütsel güven (Mayer vd., 1995) gibi örgütsel davranış alanında çalışmalar yürüten araştırmacıların kurama önemli katkılar sundukları belirlenmiştir. Mavi kümenin (küme-3) en çok atıf alan çalışmalarının, karşılıklılık normu (Gouldner, 1960), algılanan örgütsel destek (Eisenberger vd., 1986; Wayne vd., 1997; Rhoades ve Eisenberger, 2002) ve örgütsel bağlılık (Allen ve Meyer, 1990) konularının öncü isimlerine ait olduğu ve dolayısıyla bu araştırmacıların kurama önemli katkılarda buldukları tespit edilmiştir. Sarı kümenin (küme-4), Sosyal Mübadele Kuramı'nın sıkça incelenen konularından biri olan “Lider-Üye Mübadelesi” üzerine çalışmalar yürüten araştırmacılardan (örn; Dienesch ve Liden, 1986; Graen ve Uhl-Bien, 1995; Gerstner ve Day, 1997; Dulebohn vd. 2012) oluştuğu görülmüştür. Bu yüzden belirtilen araştırmacıların çalışmalarının, kuramın gelişiminde büyük bir etkisi olduğu ifade edilebilir. Son olarak mor kümede (küme-5) bulunan Rousseau (1989; 1995), Morrison ve Robinson (1997) ve Zhao vd. (2007) gibi “Psikolojik Sözleşme” konusunun önemli isimlerinin, geçmiş yıllarda kurama önemli katkılarda buldukları belirlenmiştir.

Şekil 4. Sosyal Mübadele Kuramı'nın Ortak Alıntı Haritası

4.2.3. Bibliyografik Eşleştirme

İşletme ve yönetim alanındaki Sosyal Mücadele Kuramı üzerine yayımlanan çalışmaların bibliyografik eşleştirme haritası ise Şekil 5'te sunulmuştur. Zupic ve Čater (2015), zaman bakımından kapsamı daraltılmış çalışmaların bibliyografik eşleştirme analizine dahil edilmesini önermektedirler. Dolayısıyla analizde, 2020 ve 2023 yılları arasında yayımlanan ve en az 20 atıf alan çalışmalar dikkate alınmıştır (Phan Tan, 2022). Bu eşiği karşılayan 223 çalışma dört kümeye ayrılmış ve toplam bağlantı gücü 34.363 olmuştur. Haritadaki her bir renk, birbirleriyle bağlantılı olan makalelerin ait olduğu kümeyi, baloncuklar analiz kapsamındaki makaleleri ve çizgiler ise bibliyografik olarak eşleşen bu makaleler arasındaki bağlantı gücünü temsil etmektedirler (Rojas-Lamorena vd., 2022; Trang vd., 2023). Bir makalenin ağırlığı ne kadar yüksek olursa, baloncukun boyutu ve etiketi de o denli büyük olmaktadır (van Eck ve Waltman, 2023).

Şekil 5. Sosyal Mücadele Kuramı'nın Bibliyografik Eşleştirme Haritası

Şekil 5'e bakıldığında, kırmızı, yeşil, mavi ve sarı olmak üzere dört kümenin oluştuğu görülmektedir. Toplam 83 çalışmanın yer aldığı kırmızı kümede genel bir konu üzerine yoğunlaşma olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir. Bu kümede yer alan çalışmalar, dile getirme (Bergeron ve Thompson, 2020; Carnevale vd., 2020; Wu vd., 2020) ve bilgi saklama davranışını (Arain vd., 2020; Bari vd., 2020; He vd., 2020; Abdullah vd., 2022; Agarwal vd., 2022; Guo vd., 2022), mütevazı (Qin vd., 2020; Cho vd., 2021), kapsayıcı (Khan vd., 2020) serbest bırakıcı (Robert ve Vandenberghe, 2021) ve etkileşimci liderliği (Young vd., 2021), sosyal (Jolly vd., 2021) ve örgütsel desteği (Chang ve Busser, 2020; Maan vd., 2020), etik olmayan örgüt (Zhang, 2020; Wang vd., 2022) ile aile yanlısı davranışları (Cheng vd., 2022) ve pozitif lider davranışları ile işe adanmışlığı (Decuypere ve Schaufeli, 2020) çeşitli değişkenlerle birlikte ampirik ve kavramsal açıdan ele almışlardır. Kırmızı kümenin 122 atıf ile en fazla alıntılanan çalışmasının, Arain vd. (2020) tarafından yazıldığı tespit edilmiştir. Orta Doğu bağlamında yürüttükleri çalışma sonucunda araştırmacılar, yöneticinin bilgi saklama davranışı ile astın yöneticiye karşı sergilediği vatandaşlık davranışı arasında negatif bir ilişki bulunduğu ve yöneticiye karşı duyulan güvensizliğin bu ilişkiye aracılık ettiği sonucuna ulaşmışlardır.

Toplam 76 çalışmadan meydana gelen yeşil kümenin genel olarak, alıcı-tedarikçi ilişkilerinde ilişkisel iletişim (Agarwal ve Narayana, 2020) ve psikolojik sözleşme ihlali (Kingshott vd., 2020), paylaşım ekonomisi (Davlembayeva vd., 2020; Ma vd., 2020; Li ve Tsai, 2022), sanal topluluklar (Maheshwari vd., 2021; Luo vd., 2021; Zhang ve Liu, 2022; Zhao ve Detlor, 2023), tüketici veri gizliliği (Urbonavicius vd., 2021; Cloarec vd., 2022; Pallant vd., 2022) ve turizm bölge halkı (Hateftabar ve Chapuis, 2020; Kanwal vd., 2020; Qin vd., 2021) gibi pazarlama ve turizm alanlarında yürütülen çalışmalardan oluştuğu belirlenmiştir. Yeşil kümenin en fazla alıntılanan çalışmasının, 183 atıf ile Cortez ve Johnston (2020) tarafından yazıldığı tespit edilmiştir. Çeşitli sektörlerden 31 yöneticiyle yapılan görüşmeler sonucunda araştırmacılar, B2B firmalarının Covid-19 krizini başarıyla yönetmelerini sağlayabilecek 22 tavsiye önermişler ve bunları "dijital dönüşüm", "karar verme süreçleri", "liderlik" ve "duygular ile stres" olmak üzere dört grupta toplamışlardır.

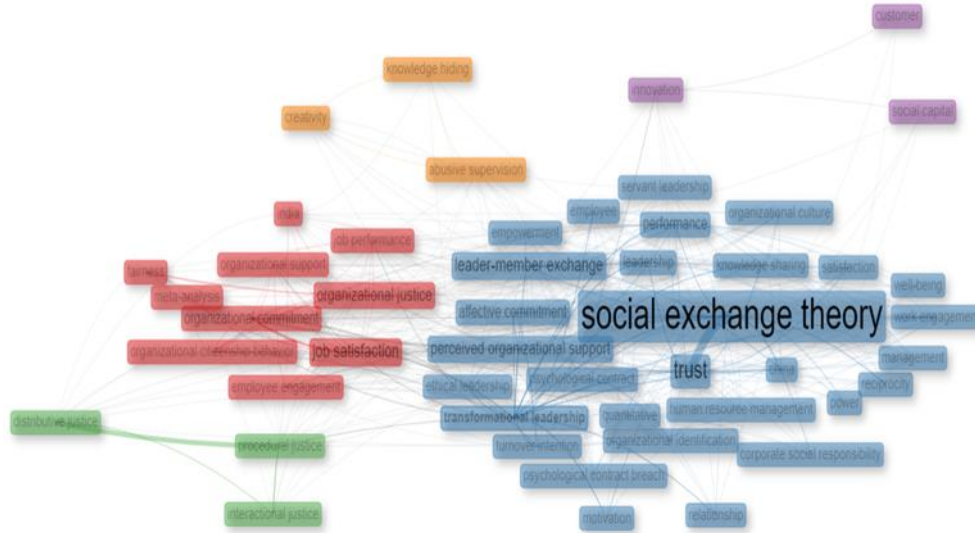
Toplam 45 çalışmadan oluşan mavi kümede ise, kurumsal sosyal sorumluluk ile çalışanların yeşil davranışları (Ahmed vd., 2020) ve gönüllü çevre yanlısı davranışları (Raza vd., 2021), çevre odaklı hizmetkâr liderlik ile

örgütsel çevresel vatandaşlık davranışı (Islam vd., 2023), yeşil insan kaynakları yönetimi ile çalışanların yeşil davranışları (Aboramadan, 2022) gibi odağına çevreyi alan çalışmaların ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Bu kümenin en çok alıntılanan çalışması, Ahmed vd., (2020) tarafından yazılmış ve toplam 122 atıf almıştır. Sosyal Mübadele Kuramı'nın, çalışanların yeşil davranışı ve refahı arasındaki ilişkiyi açıklamak üzere kullanıldığı çalışmada yazarlar, çalışanların kurumsal sosyal sorumluluk ile çevresel (çevresel bilgi, farkındalık ve endişe) algılarının, yeşil davranışları üzerindeki etkisini ve bu etkide çalışanların refahının aracılık rolünü incelemişlerdir.

Son olarak sarı küme, toplam 19 çalışmadan oluşmuştur ve genel olarak bu kümedeki çalışmalar, insan kaynakları yönetimi uygulamalarına odaklanmışlardır (Wang vd., 2020; Memon vd., 2020; Miao vd., 2021; Salas-Vallina vd., 2021; Malik vd., 2022). Wang vd. (2020), tarafından yazılan makale, aldığı 85 atıf ile bu kümede en çok alıntılanan çalışma konumundadır. Araştırmacılar, çalışanların insan kaynakları yönetimine ilişkin algılarını belirleme amacı taşıyan inceleme makalelerinde, işveren tarafından çalışan yararı gözetilerek tasarlanan yüksek performanslı çalışma sistemleri gibi insan kaynakları yönetimi uygulamalarının, çalışanları olumlu iş yeri davranışları sergileyerek karşılık vereceklerine teşvik edeceğini öne sürmüşlerdir.

4.2.4. Ortak Kelime Analizi

WoS veri tabanında, işletme ve yönetim kategorisinde yayımlanan ilgili çalışmaların, yazar anahtar kelimelerine göre eş birlikteliklerinin incelenmesi amacıyla yapılan ortak kelime analizi Şekil 6'da sunulmuştur. Ağ içerisindeki her düğüm bir anahtar kelimeyi/kavramı temsil etmekte ve düğümün boyutu anahtar kelimenin eş birlikteliğine göre belirlenmektedir. Bağlantı çizgisinin boyutu ise; anahtar kelimelerin birbirleriyle olan ilişkilerinin gücüne göre şekillenmektedir (Farooq, 2022). Bağlantı çizgisinin kalınlığı, anahtar kelimeler arasında güçlü, yakın bir ilişki bulunduğunu ya da eş birlikteliklerinin yüksek sıklığını göstermekte ve kümeler, sıklıkla eş birlikte oluşan bu anahtar kelimelerin meydana getirdiği araştırma alanlarını göstermektedir (Omotehinwa, 2022). Şekil 6'da görülebileceği gibi, toplam beş küme ortaya çıkmış ve mavi kümedeki "Sosyal Mübadele Kuramı" ile "Güven" arasındaki bağlantı çizgisinin kalınlığı, bu anahtar kelimelerin diğerlerine göre daha fazla sayıda çalışmada sıklıkla eş birlikte oluştuklarını ortaya koymuştur. Kırmızı kümede "İş Tatmini" ile "Örgütsel Adalet", yeşil kümede ise "Prosedür Adaleti" ile "Dağıtım Adaleti" anahtar kelimeleri, diğerlerine göre daha çok çalışma içerisinde eş birlikte oluşmuşlardır.

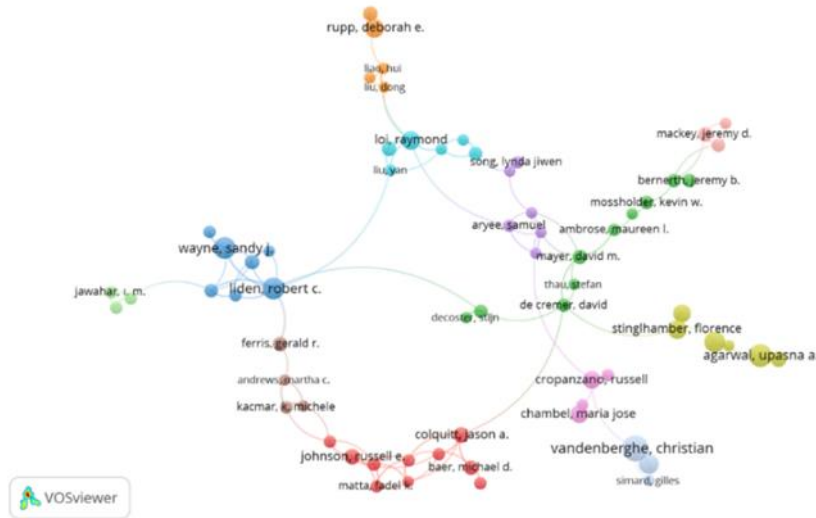
Şekil 6. Sosyal Mübadele Kuramı'nın Eş Birliktelik Ağ Haritası

4.2.5. Ortak Yazarlık Analizi

4.2.5.1. Yazarların İş Birliği Analizi

Analiz birimi yazarlar olarak yazarların iş birliği analizi Şekil 7'de sunulmuştur. Asgari çalışma sayısı beş olarak belirlenmiş ve 178 yazar bu eşiği karşılamıştır. Ancak ağda birbirine bağlı olmayan yazarlar analiz dışında bırakılmış ve birbiriyle en çok bağlantılı olan 67 yazar analize dahil edilmiştir. Bunun sonucunda 13 yazar kümesi ortaya çıkmış ve toplam bağlantı gücü 212 olarak hesaplanmıştır. Diğer araştırmacılarla en fazla iş birliği yapan yazarın, 20 çalışma ile açık mavi kümede bulunan Christian Vandenberghe olduğu tespit edilmiştir. Sarı kümede yer alan Upasna A. Agarwal 16 ve koyu mavi kümede bulunan Sandy J. Wayne ve Robert C. Liden ise 15'er çalışma ile en fazla iş birliğinde bulunan diğer yazarlar olmuşlardır. Ayrıca sarı kümede bulunan ve birbirleri arasındaki bağlantı gücü 8 olan Arpani Rai ve Upasna A. Agarwal ile beş kümede bulunan ve aralarındaki bağlantı

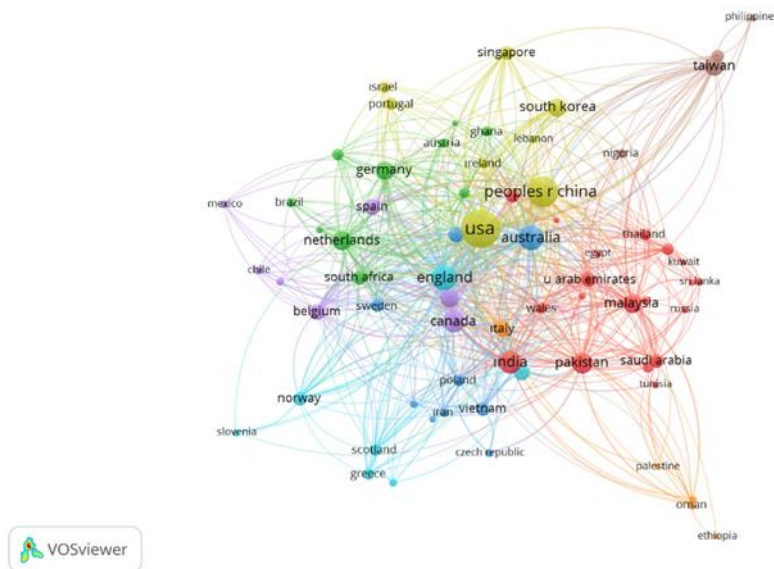
gücü 7 olan Jeremy Mackey ve Charn McAllister’in birbirleriyle en fazla ortak yazarlıkta bulunan araştırmacılar oldukları belirlenmiştir.

Şekil 7. Sosyal Mübadele Kuramı'nın Ortak Yazarlık Analizi (Yazarlar)

4.2.5.2. Ülkelerin İş Birliği Analizi

Analiz birimi ülkeler olarak ülkelerin iş birliği analizi Şekil 8’de sunulmuştur. Ülkelerin ürettikleri asgari çalışma sayısı beş olarak belirlenmiş ve 109 ülkeden 69’u bu eşiği karşılamıştır. Aralarında 615 bağlantı kurulan ülkeler iş birlikleri bakımından sekiz kümeye ayrılmış ve toplam bağlantı güçleri 2539 olarak hesaplanmıştır. ABD (1385 çalışma) ve Çin’in (658 çalışma) diğer ülkelerle en fazla iş birliği yapan ülkeler oldukları tespit edilmiştir. Aynı zamanda bağlantı gücü (167) bakımından da bu ülkelerin, kendi aralarında en fazla iş birliğinde buldukları belirlenmiştir. Türkiye’nin ise sırasıyla, en fazla Birleşik Krallık (toplam bağlantı gücü= 10) ve ABD (toplam bağlantı gücü= 6) ile iş birliği yaptığı saptanmıştır.

Şekil 8. Sosyal Mübadele Kuramı'nın Ortak Yazarlık Analizi (Ülkeler)

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Mevcut araştırma, WoS veri tabanına dayalı olarak, işletme ve yönetim alanında 1981 ve 2023 yılları arasında, Sosyal Mübadele Kuramı ile ilgili yayımlanan çalışmaların bibliyometrik analizini amaçlamıştır. Bu amaç kapsamında, performans analizi ve bilim haritalama gibi bibliyometrik teknikler kullanılmıştır. Performans analizinde, ilgili alanda yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımı, kuramın en etkili yazarları, dergileri, üniversiteleri ve ülkeleri değerlendirilmiştir. Bilim haritalamada ise; kuramın en çok alıntılanan çalışmaları, ortak

alıntı analizi, bibliyografik eşleştirme, eş birliktelik analizi ve yazarlar ile ülkeler açısından ortak yazarlık analizleri yapılmıştır.

Kuramla ilgili yayımlanan çalışmaların, özellikle 2020’li yıllarla birlikte muazzam bir artış yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun en büyük nedeni, 2019 yılında ortaya çıkarak tüm dünyaya hızla yayılan Covid-19 pandemisinin, iş yapış şekillerinde değişim yaratmasıyla birlikte araştırmacıların ilgisini uzaktan çalışmada lider-üye mübadelesi (örn; Varma vd., 2022), örgütsel güven (örn; Stavrova vd., 2023) ve algılanan örgütsel destek (örn; Daniels vd., 2022) gibi Sosyal Mübadele Kuramı’nın merkezi kavramlarına yönlendirmesi olabilir. Bununla birlikte, aldıkları atıf sayıları bakımından “Robert Eisenberger” alanın en etkili yazarı, “Journal of Applied Psychology” en etkili dergisi, “University of Illinois” en etkili üniversitesi ve ABD en etkili ülkesi olmuşlardır. Özellikle üniversite ve dergi merkezi, genel olarak da yazarların menşe ülkeleri bakımından alanda ABD egemenliğinin bulunduğunu söylemek mümkün görülmektedir. Küresel ölçekte de ABD’nin, pek çok bilim alanında olduğu gibi sosyal bilimlerde de baskın bir ülke olduğu (Van Dalen ve Henkens, 2001) düşünüldüğünde, ulaşılan bu bulgunun olağan karşılanabileceğine inanılmaktadır. Nitekim Doğan ve Sökmen (2021) de çalışmalarında, kuramın ABD’ndeki araştırmacılarca daha fazla ele alındığını belirlemişlerdir. Ancak Türkiye’nin, bu alandaki çalışma sayısının (67) görece düşük olduğu ifade edilebilir. Oysa Yürür’ün (2019) de belirttiği gibi, kuramın öngördüğü mübadele ilişkileri Türkiye bağlamında, kuramın ortaya çıkarak gelişim gösterdiği ülkelere göre daha farklı biçimlerde şekillenebilecektir. Bu açıdan bakıldığında, kuramla ilişkili daha fazla çalışmaya ve bu çalışmalar neticesinde ulaşılabilecek bulguların uluslararası yazınla daha fazla bütünleştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Cropanzano ve Mitchell’in (2005) yazmış oldukları “Social Exchange Theory: An Interdisciplinary Review” isimli makalenin en çok alıntılanan çalışma oluşu nedeniyle, ilgili alanda çalışma yürütecek araştırmacıların, referans noktası olarak ilgili makaleyi dikkate almak isteyebileceklerine inanılmaktadır. Bununla birlikte ortak alıntı haritası, pek çok konunun kuramın gelişimi açısından önemli katkılar sunduklarını ortaya koymuştur. Bu açıdan bakıldığında, *örgütsel adalet* (Adams, 1965; Masterson vd., 2000; Colquitt vd., 2001), *örgütsel vatandaşlık davranışı* (Williams ve Anderson, 1991), *örgütsel güven* (Mayer vd., 1995), *örgütsel destek* (Eisenberger vd., 1986; Wayne vd., 1997; Rhoades ve Eisenberger, 2002), *örgütsel bağlılık* (Allen ve Meyer, 1990), *lider-üye mübadelesi* (Dienesch ve Liden, 1986; Graen ve Uhl-Bien, 1995; Gerstner ve Day, 1997; Dulebohn vd. 2012) ve *psikolojik sözleşme* (Rousseau, 1989; 1995; Morrison ve Robinson, 1997; Zhao vd., 2007) gibi özellikle örgütsel davranış konularının, kuramın gelişimine hem katkı sundukları hem de kuramdan beslenerek gelişim gösterdikleri düşünülebilir. Ancak bibliyografik eşleştirme ağı, örgütsel davranış konularına ek olarak, kuramın son yıllarda işletme ve yönetim disiplinlerindeki farklı konularla birlikte ele alındığını da göstermiştir. Örneğin *paylaşım ekonomisi* (Davlembayeva vd., 2020; Ma vd., 2020; Li ve Tsai, 2022) ve *tüketici veri gizliği* (Urbonavicius vd., 2021; Cloarec vd., 2022; Pallant vd., 2022) gibi pazarlama, *bölge halkı* (Hateftabar ve Chapuis, 2020; Kanwal vd., 2020; Qin vd., 2021) gibi turizm ve *insan kaynakları yönetimi uygulamaları* (Wang vd., 2020; Memon vd., 2020; Miao vd., 2021; Salas-Vallina vd., 2021; Malik vd., 2022) ve hatta *yeşil insan kaynakları yönetimi uygulamaları* (Aboramadan, 2022) gibi yönetim konularının da Sosyal Mübadele Kuramı’nın kuramsal bir referans noktası alınarak incelendiği görülmüştür. Özellikle Türkiye bağlamında, çeşitli araştırmacılar (Demir Uslu ve Kedikli, 2017; Aksu ve Doğan, 2021), yeşil insan kaynakları yönetimi çalışmalarının yeterli düzeyde bulunmadığını belirtmektedirler. Dolayısıyla yerel yazında araştırmacılar tarafından Sosyal Mübadele Kuramı, iş yeri çevresel sürdürülebilirliği bağlamında uygun bir kuramsal çerçeve olarak (Paillé vd., 2023) ele alınabilir. Yazar anahtar kelimelerine göre yapılan ortak kelime analizi sonucunda, Sosyal Mübadele Kuramı ile birlikte en sık kullanılan kelimenin “güven” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gerçekten de sosyal mübadelenin önemli bir bileşeni olan güven, tekrarlanan mübadele ilişkilerinde kuramın ortaya çıkacağını öngördüğü bir sonucu ve aynı zamanda bu sosyal mübadele ilişkisinin kalitesini etkileyen en önemli faktördür (Ertürk ve Vurgun, 2015; Lioukas ve Reuer, 2015; Yu, 2022). Dolayısıyla araştırmacıların bu nedenlerle, çalışmalarında her iki konuyu sıklıkla birlikte ele aldıkları düşünülebilir. Son olarak Christian Vandenberghe’in, alanda en fazla iş birliğinde bulunan yazar olduğu belirlenmiştir. Arpani Rai ve Upasna A. Agarwal ise kendi aralarında en fazla iş birliği yapan yazarlar olmuşlardır. Ülkeler açısından da ABD’nin en fazla iş birliğinde bulunan ülke olduğu ve en fazla iş birliğini Çin ile yaptığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak Sosyal Mübadele Kuramı (Blau, 1964), birçok yazarın ve derginin ilgisiyle birlikte yıllar itibariyle çalışma sayısını artırmıştır. Özellikle örgütsel davranış konuları, hem kuramın hem de yazındaki kendi meşruiyetleri bakımından birbirlerine önemli katkılar sunmuşlardır. Ancak son zamanlarda, turizm ve pazarlama gibi disiplinlerde yürütülen çalışmalarda da, kurama önemli bir ilgi başlamıştır. Dolayısıyla pek çok kavramı bünyesinde barındırarak disiplinlerarası bir kuram haline gelen Sosyal Mübadele Kuramı, gelecekte işletme ve yönetim yazınında yürütülecek çalışmalarda da pek çok konudaki anlayışın geliştirilmesinde de kuramsal bir çerçeve olmaya devam edecektir.

Gelecek araştırmalar için öneriler, çalışmanın kısıtları üzerinden sunulabilir. Her şeyden önce mevcut çalışma, yalnızca tek bir veri tabanına (WoS) dayalı olarak yürütülmüş ve analizlere yalnızca işletme/yönetim kategorisinde

yayımlanan çalışmalar dahil edilmiştir. Gelecek araştırmalar, farklı kategorilerden ve Scopus gibi farklı veri tabanlarından elde edilecek çalışmaların bibliyometrik analizini yürütebilirler. Ayrıca araştırma, yalnızca makaleler ile sınırlıdır. Gelecek çalışmalar, kitap/kitap bölümleri ve kongre bildirileri gibi bilimsel yayımları analizlerine dahil ederek mevcut çalışmanın bulgularını genişletebilirler. Tüm bu kısıtlara rağmen çalışmanın, işletme ve yönetim alanında kuramla ilgili bir çalışma tasarlamak isteyen araştırmacıların başvurabileceği bir kaynak olacağına inanılmaktadır.

EXTENDED SUMMARY

Social Exchange Theory is a theory that incorporates other concepts and theories and literally acts as an "umbrella". For this reason, researchers have recently started to identify trends in the intellectual structure of the theory. For example, Dogan and Sokmen (2021) conducted a bibliometric analysis of studies related to the theory in journals published in the field of tourism. In their systematic review, Ahmad et al. (2023) showed the development and progress of the theory through 47 articles obtained from WoS and Scopus databases. Therefore, it is seen that the interest in the intellectual structure of the theory has increased over the years and as far as is known there is no bibliometric study in the field of business and management. Hence, the present study aims to fill this gap and to be a resource that researchers who want to conduct theory-related studies in the related field can refer to.

Based on the WoS database, a bibliometric analysis of 3992 articles in the business and management category was conducted. Performance analysis and science mapping techniques are considered as two different fields of bibliometric analysis. In the current study, R and VOSviewer softwares were used for these analyses. In the performance analysis of articles published between 1981 and 2023, the distribution of studies by years, the most influential authors, journals, universities and countries of the field were determined. Scientific mapping of the theory was also conducted through citation analysis, co-citation analysis, bibliographic coupling, co-word and co-authorship analysis.

It was determined that the first article in the related field was published in 1981. It has been determined that the number of studies in the field has decreased in some years, but has shown a great increase especially since 2020. In fact, a total of 1719 studies were published between 2020 and 2023. However, 2023 was the most productive year in terms of 567 articles published. Robert Eisenberger in terms of total citations and Sandy J. Wayne in terms of h-index were found to be the most influential authors. "International Journal of Human Resource Management" was the most productive journal with 163 published articles, and "Journal of Applied Psychology" was the most influential journal in terms total citations (29252) and h-index (74). In addition, "University of Illinois" was found to be the most influential institution in terms of total citations (10979) and number of studies (114). Authors originating from the United States of America have made this country the most influential country in the field with 1057 articles published. It was also found that this country was the most cited (97919) and published the most studies (1057).

As a result of the citation analysis, it was determined that the article bearing the name "Social Exchange Theory: An Interdisciplinary Review" by written Cropanzano and Mitchell (2005) was the most cited study in the field with 4649 total citations. As a result of the co-citation analysis, five different clusters emerged. It was determined that the red cluster consisted of studies in which the theoretical foundations of the Social Exchange Theory were laid and developed and methodological issues that would help the theory to be analyzed empirically were addressed. In the green cluster, it was seen that researchers working on organizational behavior issues such as organizational justice, organizational citizenship and in-role behaviors and organizational trust made significant contributions to the theory. The blue cluster belongs to pioneers in the fields of reciprocity norm, perceived organizational support and organizational commitment. The yellow cluster was found to consist of researchers who conducted studies on "Leader-Member Exchange", one of the frequently examined topics of the theory. Therefore, it was determined that the studies of the researchers in this cluster had a great impact on the development of the theory. Finally, it was determined that the important names of the "Psychological Contract" in the purple cluster have made important contributions to the theory in the past years. As a result of bibliographic coupling, four clusters emerged. It was determined that the studies in the red cluster empirically and conceptually examined employees' voice behavior and knowledge hiding behaviors, humble, inclusive, laissez-faire and transactional leadership, social and organizational support, unethical organizational and pro-family behaviors with various variables. It was determined that the most cited study of the red cluster was written by Arain et al. (2020) with 122 citations. It was found that the green cluster generally consists of studies conducted in the fields of marketing and tourism such as relational communication and psychological contract breach in buyer-supplier relationships, sharing economy, virtual communities, consumer data privacy and resident perception. It was determined that the most cited study of the green cluster was written by Cortez and Johnston (2020) with 183 citations. In the blue cluster, studies focusing on the environment such as corporate social responsibility and employees' green behaviors with voluntary pro-environmental behaviors, environment specific servant leadership with organizational environmental citizenship behavior and green human resources management with employees' green behaviors were found to be predominant. The most cited study of the cluster was written by Ahmed et al. (2020) and received

a total of 122 citations. Finally, it was found that the studies in the yellow cluster focused on human resource management practices. The article by Wang et al. (2020) was the most cited study in this cluster with 85 citations. Co-occurrence analysis based on author keywords revealed that trust was the most frequently co-occurring concept with Social Exchange Theory. Finally, the author with the highest number of collaborations with other researchers was Christian Vandenberghe, who was in the light blue cluster with 20 studies, and the country with the highest number of collaborations with other countries was the United States of America.

Social Exchange Theory (Blau, 1964) has increased the number of studies over the years with the interest of many authors and journals. It has been concluded that Social Exchange Theory has developed especially with organizational behavior issues, but has increased its applicability with tourism, marketing and management issues, thus becoming an interdisciplinary theory. It has developed by feeding on many concepts and has increased the impact of these concepts in the related literature. It will undoubtedly continue to serve in the future as a theoretical framework for developing understandings on a variety of issues in business and management.

KAYNAKÇA

- Abdillah, M.R., Wu, W., & Anita, R. (2022). Can altruistic leadership prevent knowledge-hiding behaviour? Testing dual mediation mechanisms. *Knowledge Management Research and Practice*, 20(3), 352-366.
- Aboramadan, M. (2022). The effect of green HRM on employee green behaviors in higher education: the mediating mechanism of green work engagement. *International Journal of Organizational Analysis*, 30(1), 7-23.
- Aboramadan, M., Hamid, Z., Kundi, Y.M., & El Hamalawi, E. (2022). The effect of servant leadership on employees' extra-role behaviors in NPOs: The role of work engagement. *Nonprofit Management and Leadership*, 33(1), 109-129.
- Adams, J.S. (1965). Inequity in social exchange. *Advances in Experimental Social Psychology*, 2, 267-299. doi:10.1016/s0065-2601(08)60108-2
- Agarwal, U.A., & Narayana, S.A. (2020). Impact of relational communication on buyer-supplier relationship satisfaction: role of trust and commitment. *Benchmarking: An International Journal*, 27(8), 2459-2496.
- Agarwal, U.A., Avey, J., & Wu, K. (2022). How and when abusive supervision influences knowledge hiding behavior: evidence from India. *Journal of Knowledge Management*, 26(1), 209-231.
- Ahmad, R., Nawaz, M.R., Ishaq, M.I., Khan, M.M., & Ashraf, H.A. (2023). Social exchange theory: systematic review and future directions. *Frontiers in Psychology*, 13, Article ID: 1015921. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1015921>
- Ahmed, M., Zehou, S., Raza, S.A., Qureshi, M.A., & Yousufi, S.Q. (2020). Impact of CSR and environmental triggers on employee green behavior: The mediating effect of employee well-being. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(5), 2225-2239.
- Aksu, B.Ç., & Doğan, A. (2021). Çevresel sürdürülebilirlik ve insan kaynakları yönetimi fonksiyonlarının yeşil İKY bağlamında değerlendirilmesi. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(3), 137-148.
- Al, U., Soydal, İ., & Yalçın, H. (2010). Bibliyometrik özellikleri açısından Bilig'in değerlendirilmesi. *Bilig*, 55, 1-20.
- Allen, N.J., & Meyer, J.P. (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of occupational psychology*, 63(1), 1-18.
- Alparslan, A.M., & Oktar, Ö.F. (2015). Türkiye'de lider – üye etkileşim kuramına dair makale kapsamındaki araştırmalar: bibliyometrik bir içerik analizi. *Business and Economics Research Journal*, 6(1), 107-123
- Arain, G.A., Bhatti, Z.A., Ashraf, N., & Fang, Y.H. (2020). Top-down knowledge hiding in organizations: an empirical study of the consequences of supervisor knowledge hiding among local and foreign workers in the Middle East. *Journal of Business Ethics*, 164, 611-625.
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959-975.
- Azizan, F.L., Arifin, M.A., & Razali, R. (2023). Recent developments in leader-member exchange (lmx) studies based on scopus platform: a 10-year bibliometric analysis. *International Journal of Accounting*, 8(48), 30-40
- Bahuguna, P.C., Srivastava, R., & Tiwari, S. (2023). Two-decade journey of green human resource management research: a bibliometric analysis. *Benchmarking: An International Journal*, 30(2), 585-602.

- Bari, M.W., Ghaffar, M., & Ahmad, B. (2020). Knowledge-hiding behaviors and employees' silence: mediating role of psychological contract breach. *Journal of Knowledge Management*, 24(9), 2171-2194.
- Başaran, A., & Yürür, S. (2023). Lider-üye mübadelesi: ulusal bibliyometrik analiz. İçinde S. Yürür, F. Ercan ve H. Baltacı (Eds.), *10. Örgütsel Davranış Kongresi* (ss. 283-298). Yalova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi. https://odk.yalova.edu.tr/10_ODK_Bildiriler_Kitab%C4%B1.pdf
- Bergeron, D.M., & Thompson, P.S. (2020). Speaking up at work: the role of perceived organizational support in explaining the relationship between perceptions of organizational politics and voice behavior. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 56(2), 195-215.
- Bibliometrix (2024). *Frequently Asked Questions*. <https://bibliometrix.org/home/index.php/faq>
- Blau, P.M. (1964). *Exchange and power in social life*. Wiley.
- Bornmann, L., & Daniel, H.D. (2009). The state of h index research: Is the h index the ideal way to measure research performance?. *EMBO Reports*, 10(1), 2-6. <https://doi.org/10.1038/embor.2008.233>
- Bosnjak, M., Tuten, T.L., & Wittmann, W.W. (2005). Unit (non) response in web-based access panel surveys: An extended planned-behavior approach. *Psychology and Marketing*, 22(6), 489-505.
- Carnevale, J.B., Huang, L., Uhl-Bien, M., & Harris, S. (2020). Feeling obligated yet hesitant to speak up: Investigating the curvilinear relationship between LMX and employee promotive voice. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 93(3), 505-529.
- Chang, W., & Busser, J.A. (2020). Hospitality career retention: the role of contextual factors and thriving at work. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 32(1), 193-211.
- Cheng, K., Zhu, Q., & Lin, Y. (2022). Family-supportive supervisor behavior, felt obligation, and unethical pro-family behavior: The moderating role of positive reciprocity beliefs. *Journal of Business Ethics*, 177(2), 261-273.
- Cho, J., Schilpzand, P., Huang, L., & Paterson, T. (2021). How and when humble leadership facilitates employee job performance: the roles of feeling trusted and job autonomy. *Journal of Leadership and Organizational Studies*, 28(2), 169-184.
- Cloarec, J., Meyer-Waarden, L., & Munzel, A. (2022). The personalization–privacy paradox at the nexus of social exchange and construal level theories. *Psychology and Marketing*, 39(3), 647-661.
- Cohen-Charash, Y., & Spector, P.E. (2001). The role of justice in organizations: A meta-analysis. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 86(2), 278-321.
- Colquitt, J.A., & Zapata-Phelan, C.P. (2007). Trends in theory building and theory testing: a five-decade study of the academy of management journal. *Academy of Management Journal*, 50(6), 1281–1303. doi:10.5465/amj.2007.28165855
- Colquitt, J.A., Conlon, D.E., Wesson, M.J., Porter, C.O.L.H., & Ng, K.Y. (2001). Justice at the millennium: A meta-analytic review of 25 years of organizational justice research. *Journal of Applied Psychology*, 86(3), 425–445. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.86.3.425>
- Cortez, R.M., & Johnston, W.J. (2020). The Coronavirus crisis in B2B settings: Crisis uniqueness and managerial implications based on social exchange theory. *Industrial Marketing Management*, 88, 125-135.
- Coyle-Shapiro, J.A., & Conway, N. (2005). Exchange relationships: Examining psychological contracts and perceived organizational support. *Journal of Applied Psychology*, 90(4), 774–781. doi:10.1037/0021-9010.90.4.774
- Cropanzano, R., & Mitchell, M.S. (2005). Social exchange theory: An interdisciplinary review. *Journal of management*, 31(6), 874-900.
- Cropanzano, R., Anthony, E.L., Daniels, S.R., & Hall, A.V. (2017). Social exchange theory: a critical review with theoretical remedies. *Academy of Management Annals*, 11(1), 479–516. doi:10.5465/annals.2015.0099
- Daniels, R.A., Miller, L.A., Mian, M.Z., & Black, S. (2022). One size does NOT fit all: Understanding differences in perceived organizational support during the COVID-19 pandemic. *Business and Society Review*, 127, 193-222.
- Daspit, J.J., Holt, D.T., Chrisman, J.J., & Long, R.G. (2016). Examining family firm succession from a social exchange perspective: A multiphase, multistakeholder review. *Family Business Review*, 29(1), 44-64.

- Davlembayeva, D., Papagiannidis, S., & Alamanos, E., (2020). Sharing economy: Studying the social and psychological factors and the outcomes of social exchange. *Technol. Forecast. Soc. Change* 158, 120143. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120143>.
- Decuyper, A., & Schaufeli, W. (2020). Leadership and work engagement: Exploring explanatory mechanisms. *German Journal of Human Resource Management*, 34(1), 69-95.
- Demir Uslu, Y., & Kedikli, E., (2017). Sürdürülebilirlik kapsamında yeşil insan kaynakları yönetimine genel bir bakış. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 52(3), 66-81.
- Derviş, H. (2019). Bibliometric analysis using bibliometrix an R package. *Journal of Scientometric Research*, 8(3), 156-160.
- Dienesch, R.M., & Liden, R.C. (1986). Leader-member exchange model of leadership: A critique and further development. *Academy of Management Review*, 11(3), 618-634.
- Ding, Y., Chowdhury, G.G., & Foo, S. (2001). Bibliometric cartography of information retrieval research by using co-word analysis. *Information processing and management*, 37(6), 817-842.
- Doğan, M., & Sökmen, S. (2021). Turizm araştırmalarında sosyal değişim teorisi'nin çeyrek yüzyılı. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 1220-1237.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W.M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Duan, C. (2023). Knowledge mapping of entrepreneurship research during COVID-19 and forecasting research directions for the post-pandemic era. *Aslib Journal of Information Management*. Advance Online Publication. <https://doi.org/10.1108/AJIM-11-2022-0504>
- Dulebohn, J.H., Bommer, W.H., Liden, R.C., Brouer, R.L., & Ferris, G.R. (2012). A meta-analysis of antecedents and consequences of leader-member exchange: Integrating the past with an eye toward the future. *Journal of Management*, 38(6), 1715-1759.
- Eisenberger, R., Armeli, S., Rexwinkel, B., Lynch, P.D., & Rhoades, L. (2001). Reciprocation of perceived organizational support. *Journal of Applied Psychology*, 86(1), 42-51. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.86.1.42>
- Eisenberger, R., Huntington, R., Hutchison, S., & Sowa, D. (1986). Perceived organizational support. *Journal of Applied psychology*, 71(3), 500-507.
- Eisenberger, R., Stinglhamber, F., Vandenberghe, C., Sucharski, I.L., & Rhoades, L. (2002). Perceived supervisor support: Contributions to perceived organizational support and employee retention. *Journal of Applied Psychology*, 87(3), 565-573. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.87.3.565>
- Ellegaard, O., & Wallin, J.A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact?. *Scientometrics*, 105, 1809-1831.
- Ertürk, A., & Vurgun, L. (2015). Retention of IT professionals: Examining the influence of empowerment, social exchange, and trust. *Journal of Business Research*, 68(1), 34-46.
- Faisal, S. (2023). Twenty-years journey of sustainable human resource management research: a bibliometric analysis. *Administrative Sciences*, 13, 139. <https://doi.org/10.3390/admsci13060139>
- Farooq, R. (2022). A review of knowledge management research in the past three decades: a bibliometric analysis. *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems*. Advance Online Publication. <https://doi.org/10.1108/VJKMS-08-2021-0169>
- Foa, E.B., & Foa, U.G. (1980). Resource theory: Interpersonal behavior as exchange. In K. Gergen, M.S. Greenberg, & R. Willis (Eds.), *Social exchange: Advances in theory and research* (pp. 77-94). New York: Plenum Press
- Fornell, C., & Larcker, D.F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50.
- Francis, B.R., Ahmad, R. bin, & Abdullah, S.M. binti. (2022). A 59 years (1962-2021) bibliometric analysis of organizational support research articles. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 12(1), 1841-1863.

- Gaviria-Marin, M., Merigó, J.M., & Baier-Fuentes, H. (2019). Knowledge management: A global examination based on bibliometric analysis. *Technological Forecasting and Social Change*, 140, 194-220. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2018.07.006>
- Genç, E. (2021). Algılanan örgütsel destek ve örgütsel davranış literatüründeki yeri. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(40), 728-745. doi: 10.46928/iticusbe.766686
- Gerstner, C.R., & Day, D.V. (1997). Meta-Analytic review of leader-member exchange theory: Correlates and construct issues. *Journal of Applied Psychology*, 82(6), 827.
- Gouldner, A.W. (1960). The norm of reciprocity: a preliminary statement. *American Sociological Review*, 25, 161-178
- Graen, G.B., & Scandura, T.A. (1987). Toward a psychology of dyadic organizing. *Research in Organizational Behavior*, 9, 175-208.
- Graen, G.B., & Uhl-Bien, M. (1995). Relationship-based approach to leadership: Development of leader-member exchange (LMX) theory of leadership over 25 years: Applying a multi-level multi-domain perspective. *Leadership Quarterly*, 6(2), 219-247.
- Guo, M., Brown, G., & Zhang, L. (2022). My knowledge: The negative impact of territorial feelings on employee's own innovation through knowledge hiding. *Journal of Organizational Behavior*, 43(5), 801-817.
- Güngör, M., Parlakyiğit, A.S., & Tufan, T. (2023). Hangi h-indeksi? Google scholar ve web of science değerleri arasındaki ilişki üzerine bir araştırma. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 13(3), 423-432.
- Hair, J.F.Jr., Black, W.C., Babin, B.J., Anderson, R.E., & Tatham, R.L. (2006). *Multivariate data analysis* (6th Ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Hateftabar, F., & Chapuis, J.M. (2020). How resident perception of economic crisis influences their perception of tourism. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 43, 157-168.
- He, P., Sun, R., Zhao, H., Zheng, L., & Shen, C. (2020). Linking work-related and non-work-related supervisor-subordinate relationships to knowledge hiding: a psychological safety lens. *Asian Business and Management*, 21, 525-546.
- Hirsch, J.E. (2005). An index to quantify an individual's scientific research output. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 102(46), 16569-16572. <https://doi.org/10.1073/pnas.0507655102>
- Hobfoll, S.E. (1989). Conservation of resources: A new attempt at conceptualizing stress. *American psychologist*, 44(3), 513.
- Ilies, R., Nahrgang, J.D., & Morgeson, F.P. (2007). Leader-member exchange and citizenship behaviors: A meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 92(1), 269-277. doi:10.1037/0021-9010.92.1.269
- Islam, T., Ahmad, S., & Ahmed, I. (2023). Linking environment specific servant leadership with organizational environmental citizenship behavior: the roles of CSR and attachment anxiety. *Review of Managerial Science*, 17(3), 855-879.
- Jolly, P.M., Kong, D.T., & Kim, K.Y. (2021). Social support at work: An integrative review. *Journal of Organizational Behavior*, 42(2), 229-251.
- Kankanhalli, A., Tan, B.C., & Wei, K.K. (2005). Contributing knowledge to electronic knowledge repositories: An empirical investigation. *MIS quarterly*, 113-143.
- Kanwal, S., Rasheed, M.I., Pitafi, A.H., Pitafi, A., & Ren, M. (2020). Road and transport infrastructure development and community support for tourism: The role of perceived benefits, and community satisfaction. *Tourism Management*, 77, 104014.
- Khan, J., Jaafar, M., Javed, B., Mubarak, N., & Saudagar, T. (2020). Does inclusive leadership affect project success? The mediating role of perceived psychological empowerment and psychological safety. *International Journal of Managing Projects in Business*, 13(5), 1077-1096.
- Kingshott, R.P., Sharma, P., Sima, H., & Wong, D. (2020). The impact of psychological contract breaches within east-west buyer-supplier relationships. *Industrial Marketing Management*, 89, 220-231.
- Kumar, S. (2015). Co-authorship networks: a review of the literature. *Aslib Journal of Information Management*, 67(1), 55-73. doi:10.1108/ajim-09-2014-0116

- Lawani, S. M. (1981). Bibliometrics: its theoretical foundations, methods and applications. *Libri*, 31(1), 294-315. doi:10.1515/libr.1981.31.1.294
- Li, C.Y., & Tsai, M.C. (2022). What makes guests trust Airbnb? Consumer trust formation and its impact on continuance intention in the sharing economy. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 50, 44-54.
- Liden, R.C., & Maslyn, J.M. (1998). Multidimensionality of leader-member exchange: An empirical assessment through scale development. *Journal of Management*, 24(1), 43-72.
- Linnenluecke, M.K., Marrone, M., & Singh, A.K. (2020). Conducting systematic literature reviews and bibliometric analyses. *Australian Journal of Management*, 45(2), 175-194.
- Lioukas, C.S., & Reuer, J.J. (2015). Isolating trust outcomes from exchange relationships: Social exchange and learning benefits of prior ties in alliances. *Academy of Management Journal*, 58(6), 1826-1847.
- Luo, C., Lan, Y., Luo, X.R., & Li, H. (2021). The effect of commitment on knowledge sharing: An empirical study of virtual communities. *Technological Forecasting and Social Change*, 163, 120438.
- Ma, S., Gu, H., Hampson, D.P., & Wang, Y. (2020). Enhancing customer civility in the peer-to-peer economy: empirical evidence from the hospitality sector. *Journal of Business Ethics*, 167, 77-95.
- Maan, A.T., Abid, G., Butt, T.H., Ashfaq, F., & Ahmed, S. (2020). Perceived organizational support and job satisfaction: a moderated mediation model of proactive personality and psychological empowerment. *Future Business Journal*, 6(1), 1-12.
- Maheshwari, B., Sarrion, M., Motiani, M., O'Sullivan, S., & Chandwani, R. (2021). Exploration of factors affecting the use of Web 2.0 for knowledge sharing among healthcare professionals: An Indian perspective. *Journal of Knowledge Management*, 25(3), 545-558.
- Malik, A., Budhwar, P., Patel, C., & Srikanth, N.R. (2022). May the bots be with you! Delivering HR cost-effectiveness and individualised employee experiences in an MNE. *The International Journal of Human Resource Management*, 33(6), 1148-1178.
- Masterson, S.S., Lewis, K., Goldman, B.M., & Taylor, M.S. (2000). Integrating justice and social exchange: the differing effects of fair procedures and treatment on work relationships. *Academy of Management Journal*, 43(4), 738-748. doi:10.5465/1556364
- Mayer, R.C., Davis, J.H., & Schoorman, F.D. (1995). An integrative model of organizational trust. *Academy of Management Review*, 20(3), 709-734.
- Memon, M.A., Salleh, R., Mirza, M.Z., Cheah, J.H., Ting, H., Ahmad, M.S., & Tariq, A. (2020). Satisfaction matters: the relationships between HRM practices, work engagement and turnover intention. *International Journal of Manpower*, 42(1), 21-50.
- Miao, R., Bozionelos, N., Zhou, W., & Newman, A. (2021). High-performance work systems and key employee attitudes: the roles of psychological capital and an interactional justice climate. *The International Journal of Human Resource Management*, 32(2), 443-477.
- Mitchell, M.S., Cropanzano, R.S., & Quisenberry, D.M. (2012). Social exchange theory, exchange resources, and interpersonal relationships: a modest resolution of theoretical difficulties. In K. Törnblom, & A. Kazemi (Eds.), *Handbook of Social Resource Theory: Theoretical Extensions, Empirical Insights, and Social Applications, Critical Issues in Social Justice* (pp. 99-118). Springer, New York, NY. DOI 10.1007/978-1-4614-4175-5_6
- Moral-Muñoz, J.A., Herrera-Viedma, E., Santisteban-Espejo, A., & Cobo, M.J. (2020). Software tools for conducting bibliometric analysis in science: an upto-date review. *El Profesional de la Información*, 29(1), 1-20 <https://doi.org/10.3145/epi.2020.ene.03>.
- Morrison, E.W., & Robinson, S.L. (1997). When employees feel betrayed: A model of how psychological contract violation develops. *Academy of Management Review*, 22(1), 226-256.
- Mukherjee, D., Lim, W.M., Kumar, S., & Donthu, N. (2022). Guidelines for advancing theory and practice through bibliometric research. *Journal of Business Research*, 148, 101-115. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.04.042>
- Norris, M., & Oppenheim, C. (2010). Theh-index: a broad review of a new bibliometric indicator. *Journal of Documentation*, 66(5), 681-705. doi:10.1108/00220411011066790

- Nwanzu, C.L., & Babalola, S.S. (2022). Emotional labor strategies and counterproductive work behavior: A social exchange theory approach. *Romanian Journal of Applied Psychology*, 24(1-2), 11-19. DOI: 10.24913/rjap.24.1.03
- Omotehinwa, T.O. (2022). Examining the developments in scheduling algorithms research: A bibliometric approach. *Heliyon*, 8(5), e09510. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e09510>
- Paillé, P., Sanchez-Famoso, V., Valéau, P., Ren, S., & Mejia-Morelos, J.H. (2023). Green HRM through social exchange revisited: when negotiated exchanges shape cooperation. *The International Journal of Human Resource Management*, 34(17), 3277-3307.
- Pallant, J.I., Pallant, J.L., Sands, S.J., Ferraro, C.R., & Afifi, E. (2022). When and how consumers are willing to exchange data with retailers: An exploratory segmentation. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 64, 102774.
- Phan Tan, L. (2022). Bibliometrics of social entrepreneurship research: Cocitation and bibliographic coupling analyses. *Cogent Business and Management*, 9(1), 1-11. doi: 10.1080/23311975.2022.2124594
- Podsakoff, P.M., MacKenzie, S.B., Lee, J.Y., & Podsakoff, N.P. (2003). Common method biases in behavioral research: a critical review of the literature and recommended remedies. *Journal of Applied Psychology*, 88(5), 879-903.
- Podsakoff, P.M., MacKenzie, S.B., Paine, J.B., & Bachrach, D.G. (2000). Organizational citizenship behaviors: A critical review of the theoretical and empirical literature and suggestions for future research. *Journal of management*, 26(3), 513-563. doi:10.1016/s0149-2063(00)00047-7
- Pranckute, R. (2021). Web of science (wos) and scopus: the titans of bibliographic information in today's academic world. *Publications*, 9, 12. <https://doi.org/10.3390/publications9010012>
- Premru, M., Černe, M., & Batistič, S. (2022). The road to the future: a multi-technique bibliometric review and development projections of the leader-member exchange (lmx) research. *SAGE Open*, 12(2), 21582440221097688. doi:10.1177/21582440221097688
- Qin, X., Chen, C., Yam, K.C., Huang, M., & Ju, D. (2020). The double-edged sword of leader humility: Investigating when and why leader humility promotes versus inhibits subordinate deviance. *Journal of Applied Psychology*, 105(7), 693-712.
- Qin, X., Shen, H., Ye, S., & Zhou, L. (2021). Revisiting residents' support for tourism development: The role of tolerance. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 47, 114-123.
- Raza, A., Farrukh, M., Iqbal, M.K., Farhan, M., & Wu, Y. (2021). Corporate social responsibility and employees' voluntary pro-environmental behavior: The role of organizational pride and employee engagement. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 28(3), 1104-1116.
- Rhoades, L., & Eisenberger, R. (2002). Perceived organizational support: A review of the literature. *Journal of Applied Psychology*, 87(4), 698-714. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.87.4.698>
- Rhoades, L., Eisenberger, R., & Armeli, S. (2001). Affective commitment to the organization: The contribution of perceived organizational support. *Journal of Applied Psychology*, 86(5), 825-836. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.86.5.825>
- Robert, V., & Vandenberghe, C. (2021). Laissez-faire leadership and affective commitment: The roles of leader-member exchange and subordinate relational self-concept. *Journal of Business and Psychology*, 36, 533-551.
- Robinson, S.L., & Rousseau, D.M. (1994). Violating the psychological contract: Not the exception but the norm. *Journal of Organizational Behavior*, 15(3), 245-259.
- Rojas-Lamorena, Á.J., Del Barrio-García, S., & Alcántara-Pilar, J.M. (2022). A review of three decades of academic research on brand equity: A bibliometric approach using co-word analysis and bibliographic coupling. *Journal of Business Research*, 139, 1067-1083.
- Rousseau, D.M. (1989). Psychological and implied contracts in organizations. *Employee Responsibilities and Rights Journal*, 2(2), 121-139. doi:10.1007/bf01384942
- Rousseau, D.M. (1995). *Psychological contracts in organizations: Understanding written and unwritten agreements*. Thousand Oaks, CA: Sage.

- Salas-Vallina, A., Alegre, J., & López-Cabrales, Á. (2021). The challenge of increasing employees' well-being and performance: How human resource management practices and engaging leadership work together toward reaching this goal. *Human Resource Management, 60*(3), 333-347.
- Settoon, R.P., Bennett, N., & Liden, R.C. (1996). Social exchange in organizations: Perceived organizational support, leader-member exchange, and employee reciprocity. *Journal of Applied Psychology, 81*(3), 219-227. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.81.3.219>
- Shore, L.M., Coyle-Shapiro, J.A.-M., Chen, X.-P., & Tetrick, L.E. (2009). Social exchange in work settings: content, process, and mixed models. *Management and Organization Review, 5*(03), 289-302. doi:10.1111/j.1740-8784.2009.00158.x
- Shore, L.M., Tetrick, L.E., Lynch, P., & Barksdale, K. (2006). Social and economic exchange: construct development and validation. *Journal of Applied Social Psychology, 36*(4), 837-867.
- Song, G., Wu, J., & Wang, S. (2021). Text mining in management research: a bibliometric analysis. *Security and Communication Networks, 2021*, 1-15. <https://doi.org/10.1155/2021/2270276>
- Srivastava, M., & Sivaramakrishnan, S. (2021). Mapping the themes and intellectual structure of customer engagement: a bibliometric analysis. *Marketing Intelligence and Planning, 39*(5), 702-727.
- Stavrova, O., Spiridonova, T., van de Calseyde, P., Meyers, C., & Evans, A.M. (2023). Does remote work erode trust in organizations? A within-person investigation in the COVID-19 context. *Social and Personality Psychology Compass, e12762*. <https://doi.org/10.1111/spc3.12762>
- Trang, P.N.T., Hanh Le, A.N., Tan, L.P., & Sung Cheng, J.M. (2023). Sustainable marketing management: using bibliographic coupling to review the state-of-the-art and identify future research prospects. *Journal of Business-to-Business Marketing, 30*(1), 63-85.
- Trujillo, C.M., & Long, T.M. (2018). Document co-citation analysis to enhance transdisciplinary research. *Science Advances, 4*(1), e1701130. <https://doi.org/10.1126/sciadv.1701130>
- Urbonavicius, S., Degutis, M., Zimaitis, I., Kaduskeviciute, V., & Skare, V. (2021). From social networking to willingness to disclose personal data when shopping online: Modelling in the context of social exchange theory. *Journal of Business Research, 136*, 76-85.
- Van Dalen, H., & Henkens, K. (2001). What makes a scientific article influential? The case of demographers. *Scientometrics, 50*(3), 455-482.
- Van Eck N.J., & Waltman L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics, 84*(2), 523-538. doi: 10.1007/s11192-009-0146-3.
- van Eck N.J., & Waltman L. (2023). *VOSviewer Manual*. Universteit Leiden.
- Varma, A., Jaiswal, A., Pereira, V., & Kumar, Y.L.N. (2022). Leader-member exchange in the age of remote work. *Human Resource Development International, 25*(2), 219-230. <https://doi.org/10.1080/13678868.2022.2047873>
- Vogel, R., & Güttel, W.H. (2013). The dynamic capability view in strategic management: A bibliometric review. *International Journal of Management Reviews, 15*(4), 426-446.
- Wang, X., Zheng, X., & Zhao, S. (2022). Repaying the debt: An examination of the relationship between perceived organizational support and unethical pro-organizational behavior by low performers. *Journal of Business Ethics, 179*(3), 697-709.
- Wang, Y., Kim, S., Rafferty, A., & Sanders, K. (2020). Employee perceptions of HR practices: A critical review and future directions. *The International Journal of Human Resource Management, 31*(1), 128-173.
- Wayne, S.J., Shore, L.M., & Liden, R.C. (1997). Perceived organizational support and leader-member exchange: A social exchange perspective. *Academy of Management Journal, 40*(1), 82-111.
- Williams, L.J., & Anderson, S.E. (1991). Job satisfaction and organizational commitment as predictors of organizational citizenship and in-role behaviors. *Journal of Management, 17*(3), 601-617. doi:10.1177/014920639101700305
- Wu, H., Subramaniam, A., & Rahamat, S. (2023). Bibliometric analysis of leader-member exchange theory related literature based on the Scopus database. *Social and Management Research Journal (SMRJ), 2*(1), 85-113.
- Wu, T.Y., Liu, Y.F., Hua, C.Y., Lo, H.C., & Yeh, Y.J. (2020). Too unsafe to voice? Authoritarian leadership and employee voice in Chinese organizations. *Asia Pacific Journal of Human Resources, 58*(4), 527-554.

- Yadava, S.M., Patrick, H.S., Ananth, C.V., Rosen, T., & Brandt, J.S. (2019). Top-cited articles in the journal: a bibliometric analysis. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, 220(1), 12-25. <https://doi.org/10.1016/j.ajog.2018.11.1091>
- Yalabik, Z.Y., Bruce, A.R., & Andriana, R. (2017). Facets of job satisfaction and work engagement. *Evidence-based HRM: A Global Forum for Empirical Scholarship*, 5(3), 248-265. <https://doi.org/10.1108/EBHRM-08-2015-0036>
- Yang, Y., Wu, M., & Cui, L. (2011). Integration of three visualization methods based on co-word analysis. *Scientometrics*, 90(2), 659–673. doi:10.1007/s11192-011-0541-4
- Young, H.R., Glerum, D.R., Joseph, D.L., & McCord, M.A. (2021). A meta-analysis of transactional leadership and follower performance: Double-edged effects of LMX and empowerment. *Journal of Management*, 47(5), 1255-1280.
- Yu, T.W. (2022). The effects of organizational justice, trust and supervisor–subordinate guanxi on organizational citizenship behavior: a social-exchange perspective. *Management Research Review*, 45(8), 985-1000.
- Yürür, S. (2019). Sosyal mübedele kuramı. In S. Yürür (Ed.), *Örgütsel Davranış Kuramları* (pp. 245-280). Beta.
- Yürür, S., & Nart, S. (2016). Örgütsel adalet algısı kamu çalışanlarının ihbar etme niyetinin belirleyicisi midir?. *Amme İdaresi Dergisi*, 49(3), 117-148.
- Zafirovski, M. (2005). Social exchange theory under scrutiny: A positive critique of its economic-behaviorist formulations. *Electronic Journal of Sociology*, 2(2), 1–40.
- Zhang, S. (2020). Workplace spirituality and unethical pro-organizational behavior: The mediating effect of job satisfaction. *Journal of Business Ethics*, 161, 687-705.
- Zhang, X., & Liu, S. (2022). Understanding relationship commitment and continuous knowledge sharing in online health communities: A social exchange perspective. *Journal of Knowledge Management*, 26(3), 592-614.
- Zhao, H.A.O., Wayne, S.J., Glibkowski, B.C., & Bravo, J. (2007). The impact of psychological contract breach on work-related outcomes: a meta-analysis. *Personnel Psychology*, 60(3), 647-680.
- Zhao, L., & Detlor, B. (2023). Towards a contingency model of knowledge sharing: interaction between social capital and social exchange theories. *Knowledge Management Research and Practice*, 21(1), 197-209.
- Zhao, W., Mao, J., & Lu, K. (2018). Ranking themes on co-word networks: Exploring the relationships among different metrics. *Information Processing and Management*, 54(2), 203-218.
- Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472. DOI: 10.1177/1094428114562629